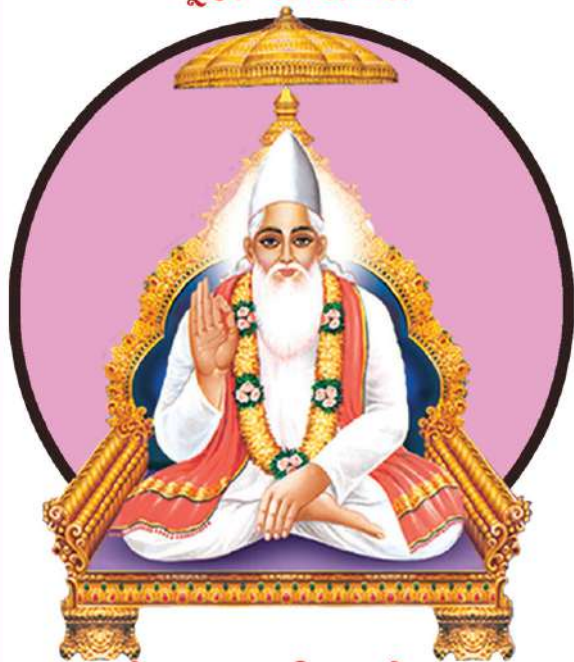

पूरुर्ण परमात्मा

परमेश्वर कबीर साहेबजी

संत गरीबदासजी महाराज

स्वामी रामदेवानंदजी महाराज

જગત્ ગુરુ

તત્ત્વદર્શી સંત રામપાલજી મહારાજ

કબીર સાહેબનો ટૂંકમાં જીવન પરિચય

સતગુરુ કબીર સાહેબ સ્વયં પૂર્ણ બ્રહ્મ (સતપુરુષ - પરમ અક્ષર બ્રહ્મ) છે. આ પરમ અક્ષર બ્રહ્મ (અવિનાશી) ભગવાન આમ તો ચારે યુગોમાં આવે છે. સતયુગમાં 'સતસુકૃત' નામથી, ત્રેતાયુગમાં 'મુનીન્દ્ર' નામે, દ્વાપર યુગમાં 'કરુણામય' નામથી અને કળિયુગમાં વાસ્તવિક (કવિદેવ) કબીર નામથી આ નાશવંત જગતમાં આવ્યા છે. કળિયુગમાં પરમેશ્વર કબીર (કવિદેવ) વિ.સં. ૧૪૫૫ (સન ૧૩૮૮) જ્યેષ્ઠ માસની પૂનમના દિવસે કાશી (બનારસ) નગરીમાં આવેલ લહરતારા નામે તળાવમાં કમળના એક ફૂલ ઉપર બ્રહ્મમુદૂતમાં એક નવજાત શિશુના રૂપમાં પ્રગટ થયા, સ્નાન કરવા માટે ગયેલ નીરૂ-નીમા (જુલાહા દંપતિ)ને પ્રાપ્ત થયા. કાજી ધાર્મિક પુસ્તક કુરાનના આધાર પર નામકરણ વિધિ કરવા લાગ્યા તો તે પુસ્તક (કુરાન, કતેબ)ના બધા જ અક્ષર કબીર-કબીર-કબીર.....થઈ ગયા. કબીર સાહેબે

(કવિદેવે) સ્વયં જ બોલીને કહ્યું કે મારું નામ ‘કબીર’ જ રહેશે. કબીર સાહેબને સુન્નત કરવાના સમયે આવેલ વ્યક્તિને કેટલાય લિંગ દેખાડ્યાં. તે વ્યક્તિ ભયભીત થઈ સુન્નત કર્યા વગર જ ચાલ્યો ગયો.

પાંચ વર્ષની ઉંમરમાં કબીર પરમેશ્વર (કવિદેવે) ૧૦૪ વર્ષના સ્વામી રામાનંદજીના શિષ્ય બનીને સ્વામી રામાનંદજીને સતલોકનો માર્ગ દેખાડ્યો તથા સતલોકનું દર્શન કરાવ્યું. એક વખત રામાનંદજીનો દિલ્હીના બાદશાહ સિકંદર લોધીએ વધ કરી દીધો. રાજા સિકંદરનો જવલન (દાહ)નો અસાધ્ય રોગ હાથ લગાડતા જ સમાપ્ત કરી દીધો. સિકંદર રાજાએ એક ગાયના તલવારથી બે ટુકડા કરાવ્યા અને કહ્યું કે આપ (કબીર સાહેબ) પોતાને સ્વયંને પરમાત્મા કહો છો તો આ મરી ગયેલી ગાયને જીવિત કરી દો. તે જ ક્ષણે કબીર સાહેબે હાથનો સ્પર્શ કરતાં જ ગાય તથા તેના ગર્ભમાં રહેલા વાછરડાના પણ બે ટુકડા થઈ ગયા હતા, તે પણ જીવિત થઈ ગયા તથા દૂધની ડોલ ભરી દીધી અને કહ્યું કે :-

ગાય અપની અમ્મા હૈ, ઈસ પર છુરી ના બાહ /

ગરીબદાસ ઘી દૂધ કો, સર્વ આત્મ ખાય ॥

સાહેબ કબીરને કોઈ પત્ની ન હતી. શેખતકી તથા રાજા સિકંદર લોધીની અજ્ઞાનતા દૂર કરવા માટે કે જે કહી રહ્યા હતા કે અમે તમને પરમાત્મા ત્યારે જ માનીએ જ્યારે તમે આ મડદાંને જીવતા કરી દો. પછી કબીર સાહેબે મડદામાંથી બે બાળકો કમાલ અને કમાલીને જીવિત કરી દીધા અને પોતાના બાળકોના રૂપે તેમનું પાલનપોષણ કર્યું. કબીર સાહેબના માતા-પિતા નહતા, તે સ્વયંભુ હતા.

પછી ૧૨૦ વર્ષ સુધી પોતાના સતમાર્ગ અને સતલોકની જાણકારી આપીને ‘મગહર’ નામના સ્થાને જિલ્લો કબીર નગર (જૂનો બસ્તી જિલ્લો) નજીક ગોરખપુર (ઉત્તરપ્રદેશ) માં લાખખો ભક્તજનો તથા બે રાજાઓ વીજળી ખાં (મગહરના નવાબ) તથા વીરસિંહ બઘેલ (કાશી નરેશ)ની ઉપસ્થિતિમાં સતલોક ચાલ્યા ગયા. શરીરના સ્થાન

ઉપર સુગંધિત ફૂલ મળ્યા. શરીર નહોતું મળ્યું. વિ.સં. ૧૫૭૫ (સન્ ૧૫૧૮) માં તે પરમ શક્તિ પોતાના પરમધામ (સતલોક-સત્યધામ)માં સહશરીર પાછા ચાલ્યા ગયા તથા આકાશવાણી કરી કે જુઓ હું સતલોક જઈ રહ્યો છું. ઉપસ્થિત શ્રદ્ધાળુઓએ આકાશ તરફ નજર કરી તો એક પ્રકાશમય શરીર આકાશ માર્ગે જઈ રહ્યું હતું. હિંદુઓ તથા મુસલમાનોએ અડધા-અડધા ફૂલ તથા એક-એક ચાદર વહેંચી લીધી અને મગહર નગરમાં જ જોડે-જોડે સો ફૂટના અંતર ઉપર બે યાદગાર બનાવી રાખી છે, જે આજે પણ તે વાતની સાક્ષી છે તથા લહરતારા તળાવ પણ આજેય પ્રત્યક્ષ પ્રમાણ છે, જ્યાં કબીર પંથી બે આશ્રમ બન્યા છે જે આજ સત્યનું વિવરણ બતાવે છે.

ગરીબદાસજી મહારાજનો ટૂંકમાં જીવન પરિચય

મહારાજ ગરીબદાસજીનું પ્રાગટ્ય સન ૧૭૧૭ અને વિક્રમી સંવત ૧૭૭૪ ના વૈશાખ સુદ પૂનમના દિવસે બ્રહ્મમુર્દૂતમાં શ્રી બલરામજીને ઘેર માતારાણીની કુખે છુડાની નામના ગામમાં હરિયાણા પ્રાંતના ઝજ્જર જિલ્લામાં થયો હતો. વિક્રમી સંવત ૧૭૮૪ માં બંદીછોડ કબીર સાહેબે (કવિદેવે) સતલોકથી આવીને મહારાજજીને દર્શન તથા દીક્ષા આપી. જ્યારે મહારાજજી ગાય ચરાવવા માટે કબલાના ગામની તરફ લગભગ દોઢ કિલોમીટર દૂર ખેતરોમાં ગયા હતા, જેને નલ્લા કહેવામાં આવે છે. મહારાજજીને છ સંતાન હતા. ચાર દીકરા અને બે દીકરીઓ. આપજીએ વિક્રમી સંવત ૧૮૩૫ (સન્ ૧૭૭૮) ભાદરવા માસના શુકલ પક્ષની બીજે

સતલોક ગમન કર્યું. ગામ છુડાનીમાં આપજીના શરીરનો અંતિમ સંસ્કાર કરી દેવામાં આવ્યો. તેના પર એક યાદગાર છત્રી સાહેબ બનાવેલ છે. આના પછી તે જ શરીરમાં પ્રગટ થઈને (તે જ ૬૧ વર્ષની ઉંમરવાળા શરીરમાં ફરીથી પ્રગટ થઈને) સહારનપુર (ઉત્તરપ્રદેશ) માં ૩૫ વર્ષ રહ્યા. ત્યાં પણ આપના નામની યાદગાર છતરી સાહેબ બનાવવામાં આવેલ છે. ચિલકાના રોડથી કલસિયા રોડ જાય છે, તે રોડ ઉપર અડધો કિલોમીટર ચાલીને જમણી તરફ યાદગાર બનાવેલ છે. તેની પાસે જ શ્રી લાલદાસજી મહારાજનો પ્રસિદ્ધ વાડો છે. જે સંસારમાં પ્રત્યક્ષ પ્રમાણ છે કે પરમાત્મા વગર માતાએ (મા વગર) પણ શરીરમાં આવી શકે છે.

પ્રાર્થના

સર્વ પરમાત્મા (સતગુરુ) પ્રેમીઓને પ્રાર્થના છે કે મહારાજ કબીર સાહેબ તથા ગરીબદાસજીની વાણીમાંથી આ “નિત્ય નિયમ”નો સંગ્રહ (ગુટકો) આપના નિત્ય પાઠ માટે છાપવામાં આવ્યો છે. જેથી શુદ્ધિપૂર્વક નિત્ય પાઠ કરીને આત્માનું કલ્યાણ કરી શકો. બંદીછોડ કબીર સાહેબ તથા ગરીબદાસજી મહારાજની વાણીમાં એ વિશેષતા છે કે જેના નિત્ય પાઠથી આત્મામાં દુષ્કર્મ ત્યાગવાની તથા ભગવાનનું ચિંતન કરવાની શક્તિ આવે છે. બંદીછોડ કબીર સાહેબ તથા ગરીબદાસજી મહારાજની વાણી સ્વ સિદ્ધ છે. આનો નિત્યપાઠ કરવાથી જ્ઞાનયજ્ઞનો લાભ પ્રાપ્ત થાય છે. જેમ કે કોઈ વ્યક્તિને સાપ કરડે અને તે મૂર્છિત થઈ જાય તો ગારડુ (વિષ ઉતારવાનો આધ્યાત્મિક ઈલાજ કરવાવાળો માણસ) થોડાક શ્લોક (મંત્ર) બોલે છે, તો થોડા સમય બાદ પેલો

મૂર્છિત વ્યક્તિ ભાનમાં આવી જાય છે તથા જીવિત થઈ જાય છે. બસ એ જ પ્રમાણે આત્મા પર દુષ્કર્મોનું વિષ ચઢેલું છે અને આત્મા કામ, ક્રોધ, મોહવશ થઈને મૂર્છિત થઈ ગયો છે, જે આ પાઠના વાંચનથી હોશમાં આવી જાય છે. પછી પરમાત્માનું ધ્યાન, સુમરન, પ્રભુ ગુણગાન, ગુરુ ધારણ કરીને કાળની જાળમાંથી મુક્ત થઈ જાય છે. કેટલાક રોગો પણ વાણીના પઠનથી કપાઈ જાય છે. જો પૂર્ણ સંતથી નામ લઈને વિશ્વાસથી નિત્યપાઠ કરવામાં આવે. પરિવારમાં સુખ, ધનવૃદ્ધિ, કેટલીક કાર્યસિદ્ધિ પણ નામ જાપ તથા વાણીના પાઠથી થાય છે કારણ કે આ ‘જ્ઞાન યજ્ઞ’ છે. તે નક્કી જાણો. પરંતુ પૂર્ણ મુક્તિ માટે પૂર્ણ ગુરુની શોધ કરો તથા નામ-ઉપદેશ લઈને ગુરુવચનમાં ચાલો અને પોતાનું જીવન સફળ કરો. નિત્યપાઠનો અર્થ એ છે કે જે વાણી (સતગુરુ વચન)માં લખ્યું છે તેના પર અમલ કરવાનો છે, તે જ પ્રમાણે પોતાની રહેણી તથા કરણી કરો.

મારી ગુરૂ પ્રણાલિ:-

- (૧) બંદીછોડ કબીર સાહેબજી મહારાજ
(કાશી, ઉત્તર પ્રદેશ)
- (૨) બંદીછોડ ગરીબદાસજી મહારાજ
(છુડાની, ઝજજર (હરિયાણા))
- (૩) સંત શીતલદાસજી મહારાજ
(બરહાના, રોહતક (હરિયાણા))
- (૪) સંત ધ્યાનદાસજી મહારાજ
- (૫) સંત રામદાસજી મહારાજ
- (૬) સંત બ્રહ્માનંદજી મહારાજ
(કરૌંથા, રોહતક (હરિયાણા))
- (૭) સંત જુગતાનંદજી મહારાજ
- (૮) સંત ગંગેશ્વરાનંદજી મહારાજ
(બાજીદપુર, દિલ્હી)
- (૯) સંત ચિદાનંદજી મહારાજ
(ગોપાલપુર ધામ, સોનીપત (હરિયાણા))

- (૧૦) સંત રામદેવાનંદજી મહારાજ
(તલવંડી ભાઈ, ફિરોજપુર (પંજાબ))
(૧૧) સંત રામપાલદાસ મહારાજ

સંત રામપાલજી મહારાજ

સતલોક આશ્રમ

હિસાર-ટોહાના રોડ, બરવાલા,
જિલ્લો : હિસાર (હરિયાણા)

☎ 8222880541, 8222880542, 8222880543
8222880544, 8222880545

Visit us at: www.jagatgururampalji.org
e-mail: jagatgururampalji@yahoo.com

અનુક્રમણિકા

૧. મંગલાચરણ	૧
૨. મંત્ર	૨
૩. ગુરુદેવનું અંગ	૩
૪. કબીર સાહેબની વાણી	૧૪
ગુરુદેવના અંગથી	
૫. સતગુરુ મહિમા	૧૬
૬. સુમિરનનું અંગ	૨૪
૭. સાતેય વારની રમૈણી	૨૭
૮. અથ સર્વલક્ષણા ગ્રંથ	૨૮
૯. બ્રહ્મવેદી	૩૦
૧૦. અસુર નિકંઠન રમૈણી	૩૭
૧૧. રક્ષા મંત્ર	૪૬
૧૨. સંધ્યા આરતી	૪૭
૧૩. અન્નદેવની આરતી	૬૨
૧૪. ભોગ ધરાવવાની વિધિ	૬૬
૧૫. પાઠ પ્રકાશ વખતે કરવાની વિનંતી	૭૩
૧૬. શંકા-સમાધાન	૭૬

૧૭. બ્રહ્મ ગાયત્રી મંત્ર

૮૩

**નિત્ય પાઠ કરવા માટે સમય સારણી
નીચે મુજબ છે**

૧. પૃષ્ઠ નં. ૧ થી ૩૬ સુધી સવારનો પાઠ
(નિત્યનિયમ)
૨. પૃષ્ઠ નં. ૩૭ થી ૪૬ સુધી બપોરે ૧૨
વાગ્યાથી રાત્રિના ૧૨ વાગ્યા સુધી ગમે ત્યારે
કરી શકો છો.
૩. પૃષ્ઠ નં. ૪૭ થી ૬૧ સુધીની સંધ્યા આરતી
સાંજના સમયે કરવી.
૪. પૃષ્ઠ નં. ૮૨ થી ૮૫ જમ્યા પહેલા તથા
પછી કરવાની

નોંધ:- જ્ઞાન પ્રાપ્તિ માટે ભક્તજન જ્યારે ઈચ્છે
ત્યારે કોઈપણ પૃષ્ઠ કોઈપણ સમયે વાંચી શકે છે.

કવિદેવાય નમઃ

સતગુરુ દેવાય નમઃ

કબીર પરમેશ્વર કી દયા

આદરણીય ગરીબદાસજી સાહેબની વાણી

॥ અથ મંગલાચરણ ॥

ગરીબ નમો નમો સત્ પુરુષ કું., નમસ્કાર ગુરુકીન્હી ।
 સુરનર મુનિજન સાધવા, સંતો સર્વસ દીન્હી ।૧।
 સતગુરુ સાહિબ સંત સબ ડણ્ડોતમ્ પ્રણામ ।
 આગે પીછે મધ્ય હુએ, તિન કું જા કુરબાન ।૨।
 નરાકાર નિરવિધં, કાલ જાલ ભય ભંજનં ।
 નિર્લેપં નિજ નિર્ગુણં, અકલ અનૂપ બેસુજ્જ ઘુનં ।૩।
 સોહં સુરતિ સમાપતં, સકલ સમાના નિરતિ લે ।
 ઉજલ હિરંબર હરદમં બેપરવાહ અથાહ હૈ, વાર વાર નહીં મધ્યતં ।૪।
 ગરીબ જો સુમિરત સિદ્ધ હોઈ, ગણ નાયક ગલતાના ।
 કરો અનુગ્રહ સોઈ, પારસ પદ પ્રવાના ।૫।
 આદિ ગણેશ મનાઈ, ગણ નાયક દેવન દેવા ।
 ચરણ કવંલ લ્યો લાઈ, આદિ અંત કરહૂં સેવા ।૬।

परम शक्तिसंगीतं, रिद्धि सिद्धि दाता सोढ ।
 अढिगत गुणह अतीतं, सतपुरुष निमोही ।७।
 जगदम्भा जगदीशं, मंगल रूप मुरारी ।
 तन मन अरुपं शीशं, भक्ति मुक्ति लहडारी ।८।
 सुर नर मुनिजन ध्यायें, ज्ञाना विष्णु महेशा ।
 शेष सहस्र मुख गायें, पूजें आदि गणेशा ।९।
 धन्द्र कुणेर सरीभा, वरुण धर्मराय ध्यायें ।
 सुमरथ ज्रुपन ज्रुका, मन धरुषा इल पायें ।१०।
 तेतीस कोटि अधारा, ध्यायें सहस्र अठासी ।
 उतरें भवजल पारा, कृति हें यम की इंसि ।११।

॥ मन्त्र ॥

अनाहद मन्त्र सुभ सलाहद मन्त्र, अजोभ मन्त्र,
 जेसुन मन्त्र निर्जान मन्त्र थीर है ॥१॥
 आदि मन्त्र युगादि मन्त्र, अयल अलंगी मन्त्र,
 सदा सत्संगी मन्त्र, ल्यौलीन मन्त्र गहर गम्भीर है ॥२॥
 सोहं सुभान मन्त्र, अगम अनुराग मन्त्र, निर्भय अडोल
 मन्त्र, निर्गुण निर्भन्ध मन्त्र, निश्चल मन्त्र नेक है ॥३॥
 गौजी गुलजर मन्त्र, निर्भय निरधार मन्त्र, सुमरत सुकृत
 मन्त्र अगमी अलंय मन्त्र अदलि मन्त्र अलोभ है ॥४॥

ફજલં ફરાક મન્ત્ર, બિન રસના ગુણલાપ મન્ત્ર, ઊલમિલ
 જહૂર મન્ત્ર, સરભંગ ભરપૂર મન્ત્ર, સૈલાન મન્ત્રસાર છે ॥૫॥
 રરંકારગરકમન્ત્ર, તેજપુંજપરખમન્ત્ર, અદલીઅબન્ધમન્ત્ર,
 અજપાનિર્સન્ધ-મન્ત્ર, અભિગતઅનાહદમન્ત્ર, દિલ મેં દીદાર છે ॥૬॥
 વાણી વિનોદ મન્ત્ર, આનન્દ અસોધ મન્ત્ર, ખુરસી કરાર મન્ત્ર,
 અનભય ઉચાર મન્ત્ર, ઉજલ મન્ત્ર અલેખ છે ॥૭॥
 સાહિબ સત્રામ મન્ત્ર, સાંઈ નિહકામ મન્ત્ર, પારખ પ્રકાશ મન્ત્ર,
 હિરખરહુલાસમન્ત્ર, મૌલેમલારમન્ત્ર, પલકબીચખલક છે ॥૮॥

॥ અથ ગુરુદેવ કા અંગ ॥

ગરીબ, પ્રપટન વહ પ્રલોક છે, જહાં અદલી સતગુરુ સાર ।
 ભક્તિ હેત સૈં ઉતરે, પાયા હમ દીદાર ॥૧॥
 ગરીબ, ઐસા સતગુરુ હમ મિલ્યા, અલલ પંખ કી જત ।
 કાયા માયા ના વહાં, નહીં પાંચ તત કા ગાત ॥૨॥
 ગરીબ, ઐસા સતગુરુ હમ મિલ્યા, ઉજલ હિરખર આદિ ।
 ભલકા જ્ઞાન કમાન કા, ઘાલત હેં સર સાંધિ ॥૩॥
 ગરીબ, ઐસા સતગુરુ હમ મિલ્યા, સુન્ન વિદેશ આપ ।
 રોમ - રોમ પ્રકાશ છે, દીન્હા અજપા જાપ ॥૪॥
 ગરીબ, ઐસા સતગુરુ હમ મિલ્યા, મગન કિએ મુસ્તાક ।
 પ્યાલા પ્યાયા પ્રેમ કા, ગગન મહડલ ગર ગાપ ॥૫॥

गरीब, ऐसा सतगुरु हम मिल्या, सिंध सुरति की सैन ।
 उर अंतर प्रकासिया, अजब सुनाये जैन ॥६॥
 गरीब, ऐसा सतगुरु हम मिल्या, सुरति सिंधु की सैन ।
 जज पौल पट भोल कर, ले गया मीनी गैल ॥७॥
 गरीब, ऐसा सतगुरु हम मिल्या, सुरति सिंधु के तीर ।
 सज संतन सिर ताज हैं, सतगुरु अदली कबीर ॥८॥
 गरीब, ऐसा सतगुरु हम मिल्या, सुरति सिंधु के माँहि ।
 शब्द स्वरुपी अंग है, पिंड प्राण भिन छाँहि ॥९॥
 गरीब, ऐसा सतगुरु हम मिल्या, गलताना गुलजर ।
 पार पार कीमत नहीं, नहीं हल्का नहीं भार ॥१०॥
 गरीब, ऐसा सतगुरु हम मिल्या, सुरति सिंधु के मंज ।
 अंडर्यो आनन्द पोष है, जैन सुनाये कुंज ॥११॥
 गरीब, ऐसा सतगुरु हम मिल्या, सुरति सिंधु के नाल ।
 पीताम्बर तापी धर्यो, जानी शब्द रिसाल ॥१२॥
 गरीब, ऐसा सतगुरु हम मिल्या, सुरति सिंधु के नाल ।
 गवन किया परलोक से, अलल पंज की चाल ॥१३॥
 गरीब, ऐसा सतगुरु हम मिल्या, सुरति सिंधु के नाल ।
 ज्ञान जोग और भक्ति सज, दीन्ही नजर निहाल ॥१४॥
 गरीब, ऐसा सतगुरु हम मिल्या, जेप्रवाह अजंध ।

પરમ હંસ પૂર્ણ પુરુષ, રોમ - રોમ રવિ ચંદ ॥૧૫॥
 ગરીબ, એસા સતગુરુ હમ મિલ્યા, હૈ જિંદા જગદીશ ।
 સુજ્ઞ વિદેશી મિલ ગયા, છત્ર મુકુટ હૈ શીશ ॥૧૬॥
 ગરીબ, સતગુરુ કે લક્ષણ કહું, મધુરે ઊૈન વિનોદ ।
 ચાર વેદ ષટ શાસ્ત્ર, કહ અઠારા બોધ ॥૧૭॥
 ગરીબ, સતગુરુ કે લક્ષણ કહું, અચલ વિહંગમ ચાલ ।
 હમ અમરાપુર લે ગયા, જ્ઞાન શબ્દ સર ઘાલ ॥૧૮॥
 ગરીબ, એસા સતગુરુ હમ મિલ્યા, તુરિયા કેરે તીર ।
 ભગલ વિદ્યા બાની કહે, છાને નીર અરુ ખીર ॥૧૯॥
 ગરીબ, જિંદા જોગી જગત ગુરુ, માલિક મુરશદ પીવ ।
 કાલ કર્મ લાગે નહીં, નહીં શંકા નહીં સીવ ॥૨૦॥
 ગરીબ, જિંદા જોગી જગત ગુરુ, માલિક મુરશદ પીર ।
 દહું દીન ઝગડા મેંડ્યા, પાયા નહીં શરીર ॥૨૧॥
 ગરીબ, જિંદા જોગી જગત ગુરુ, માલિક મુરશદ પીર ।
 માર્યા ભલકા ભેદ સે, લગે જ્ઞાન કે તીર ॥૨૨॥
 ગરીબ, એસા સતગુરુ હમ મિલ્યા, તેજ પુંજ કે અંગ ।
 ઝિલ મિલ નૂર જહૂર હૈ, નર રુપ સેત રંગ ॥૨૩॥
 ગરીબ, એસા સતગુરુ હમ મિલ્યા, તેજ પુંજ કી લોચ ।
 તન મન અરપૂં સીસ કું, હોની હોચ સુ હોચ ॥૨૪॥

गरीब, ऐसा सतगुरु हम मिला, जोले भज किवार ।
 अगम दीप कूं ले गया, जहां ब्रह्म दरबार ॥२५॥
 गरीब, ऐसा सतगुरु हम मिला, जोले भज कपाट ।
 अगम भूमि कूं गम करी, उतरे ओघट घाट ॥२६॥
 गरीब, ऐसा सतगुरु हम मिला, मारी गयासी गैल ।
 रोम - रोम में सालती, पलक नहीं है चैन ॥२७॥
 गरीब, सतगुरु भलका भैंच कर लाया जान जु अंक ।
 रवांस उभारे सालता पड्या कलेजे छेक ॥२८॥
 गरीब, सतगुरु मार्या भाए कस, भैबर गयासी भैंच ।
 लर्म कर्म सब जर गये, लई कुबुद्धि सब अँच ॥२९॥
 गरीब, सतगुरु आये दया करि, ऐसे दीन दयाल ।
 भंडी छोड भिरद तास का, जठराग्नि प्रतिपाल ॥३०॥
 गरीब, जठराग्नि सैं राभिया, ध्याया अमृत पीर ।
 जुगन-जुगन सतसंग है, समग कुटन भेपीर ॥३१॥
 गरीब, जूनी संकट मेट हैं, ओंघे मुण नहीं आय ।
 ऐसा सतगुरु सेईये, जम सैं लेत छुडाय ॥३२॥
 गरीब, जम जौरा जसैं डरें, धर्म राय के दूत ।
 चौदा कोटि न चंप हीं, सून सतगुरु की कूत ॥३३॥
 गरीब, जम जौरा जसैं डरें, धर्म राय धरै धीर ।

ऐसा सतगुरु अेक है, अदली असल कबीर ॥३४॥
 गरीब, जम जौरा जसे डरें, मितें कर्म के अंक ।
 कागज कीरै दरगह दध, चौदह कोटि न चंप ॥३५॥
 गरीब, जम जौरा जसे डरें, मितें कर्म के लेख ।
 अदली असल कबीर हैं, कुल के सतगुरु अेक ॥३६॥
 गरीब, ऐसा सतगुरु हम मिल्या, पढुंय्या मंठ निदान ।
 नौका नाम यटाय कर, पार किये परमान ॥३७॥
 गरीब, ऐसा सतगुरु हम मिल्या, भो सागर के मांहि ।
 नौका नाम यटाय कर, ले राभे निज ठाँहि ॥३८॥
 गरीब, ऐसा सतगुरु हम मिल्या, भो सागर के भीय ।
 भेवट सभ कुं भेवता, क्या उत्तम क्या नीय ॥३९॥
 गरीब, यौरासी की धार में, जहे जत हैं जुप ।
 ऐसा सतगुरु हम मिल्या, ले प्रसाया पीप ॥४०॥
 गरीब, लभ यौरासी धार में, जहे जत हैं हंस ।
 ऐसा सतगुरु हम मिल्या, अलभ लभाया अंस ॥४१॥
 गरीब, माया का रस पीय कर, सूट गये दो नेन ।
 ऐसा सतगुरु हम मिल्या, जास दिया सुभ येन ॥४२॥
 गरीब, माया का रस पीय कर, हो गये डामाडोल ।
 ऐसा सतगुरु हम मिल्या, ज्ञान जोग दिया भोल ॥४३॥

गरीज, माया का रस पीय कर, हो गये भूत भर्षस ।
 औसा सतगुरु हम मिल्या, भक्ति दई जकसीस ॥४४॥
 गरीज, माया का रस पीय कर, झूट गये पट यार ।
 औसा सतगुरु हम मिल्या, लोयन संभ उधार ॥४५॥
 गरीज, माया का रस पीय कर, झूज गये दहूँ दीन ।
 औसा सतगुरु हम मिल्या, ज्ञान जोग प्रवीन ॥ ४६ ॥
 गरीज, माया का रस पीय कर, गये षट दल गारत गोर ।
 औसा सतगुरु हम मिल्या, प्रगट लिये जहोर ॥४७॥
 गरीज, सतगुरु कुं क्या दीजिये, देने कुं कुछ नाहिं ।
 संमन कुं साटा किया, सेछि भेंट चढाहि ॥४८॥
 गरीज, सिर साटे की भक्ति है, और कुछ नाहिं जात ।
 सिर के साटे पाईये, अवगत अलज अनाथ ॥४९॥
 गरीज, सीस तुम्हारा जयेगा, कर सतगुरु कुं दान ।
 मेरा मेरी छोड दे, योही गोई मैदान ॥५०॥
 गरीज, सीस तुम्हारा जयेगा, कर सतगुरु की भेंट ।
 नाम निरंतर लीजिये, जम की लगीं न झेंट ॥५१॥
 गरीज, साहिब से सतगुरु भये, सतगुरु से भये साध ।
 ये तीनों अंग अेक हैं, गति कछु अगम अगाध ॥५२॥
 गरीज, साहिब से सतगुरु भये, सतगुरु से भये संत ।

घर - घर भेष विशाल अंग, जेवें आदि और अंत ॥५३॥
 गरीज, अँसा सतगुरु सेर्यये, जेग उतारे पार ।
 यौरासी भ्रम मेरही, आवा गवन निवार ॥५४॥
 गरीज, अन्धे गूंगे गुरु घने, लंगडे लोभी लाभ ।
 साहिज सैं परये नहीं, काव जनावें साभ ॥५५॥
 गरीज, अँसा सतगुरु सेर्यये, शब्द समाना होय ।
 भौ सागर में डूजतें, पार लंघावें सोय ॥५६॥
 गरीज, अँसा सतगुरु सेर्यये, सोहं सिंधु मिलाप ।
 तुरिया मध्य आसन करैं, मेरैं तीन्धों ताप ॥५७॥
 गरीज, तुरिया पर पुरिया महल, पार ब्रह्म का देश ।
 अँसा सतगुरु सेर्यये,, शब्द विग्याना नेस ॥५८॥
 गरीज, तुरिया पर पुरिया महल, पार ब्रह्म का धाम ।
 अँसा सतगुरु सेर्यये, हंस करैं निहकाम ॥५९॥
 गरीज, तुरिया पर पुरिया महल, पार ब्रह्म का लोक ।
 अँसा सतगुरुसेर्यये, हंस पढावें मोष ॥६०॥
 गरीज, तुरिया पर पुरिया महल, पार ब्रह्म का द्वीप ।
 अँसा सतगुरु सेर्यये, राभे संग समीप ॥६१॥
 गरीज, गगन मण्डल गादी जहां, पार ब्रह्म अस्थान ।
 सुश शिपर के महल में, हंस करैं विश्राम ॥६२॥

ગરીબ, સતગુરુ પૂર્ણ બ્રહ્મ હૈં, સતગુરુ આપ અલેખ ।
 સતગુરુ રમતા રામ હૈં, યાર્મેં મીન ન મેખ ॥૬૩॥
 ગરીબ, સતગુરુ આદિ અનાદિ હૈં, સતગુરુ મધ્ય હૈં મૂલ ।
 સતગુરુ કું સિજદા કરું, એક પલક નહીં ભૂલ ॥૬૪॥
 ગરીબ, પટ્ટન ઘાટ લખાઈયાં, અગમ ભૂમિ કા ભેદ ।
 એસા સતગુરુ હમ મિલ્યા, અષ્ટ કમલ દલ છેદ ॥૬૫॥
 ગરીબ, પટ્ટન ઘાટ લખાઈયાં, અગમ ભૂમિ કા ભેવ ।
 એસા સતગુરુ હમ મિલ્યા, અષ્ટ કમલ દલ સેવ ॥૬૬॥
 ગરીબ, પ્રપટ્ટન કી પીઠ મેં, સતગુરુ લે ગયા મોહિ ।
 સિર સાટૈ સૌદા હુઆ, અગલી પિછલી ખોહિ ॥૬૭॥
 ગરીબ, પ્રપટ્ટન કી પીઠ મેં, સતગુરુ લે ગયા સાથ ।
 જહાં હીરે માનિક બિકૈં, પારસ લાગ્યા હાથ ॥૬૮॥
 ગરીબ, પ્રપટ્ટન કી પીઠ મેં, હૈ સતગુરુ કી હાટ ।
 જહાં હીરે માનકિ બિકૈં સૌદાગર સ્થો સાટ ॥૬૯॥
 ગરીબ, પ્રપટ્ટન કી પીઠ મેં, સૌદા હૈ નિજ સાર ।
 હમ કું સતગુરુ લે ગયા, ઔઘટ ઘાટ ઉતાર ॥૭૦॥
 ગરીબ, પ્રપટ્ટન કી પીઠ મેં, પ્રેમ પ્યાલે ખૂબ ।
 જહાં હમ સતગુરુ લે ગયા, મતવાલા મહબૂબ ॥૭૧॥
 ગરીબ, પ્રપટ્ટન કી પીઠ મેં, મતવાલે મસ્તાન ।

ਹਮ ਕੁੰ ਸਤਗੁਰੁ ਲੇ ਗਯਾ, ਅਮਰਾਪੁਰ ਅਸਥਾਨ ॥੭੨॥
 ਗਰੀਭ, ਭੰਕਨਾਲ ਕੇ ਅੰਤਰੇ, ਤਿਐਈ ਕੇ ਟੀਰ ।
 ਮਾਨ ਸਰੋਵਰ ਫੰਸ ਹੇਂ, ਭਾਨੀ ਕੋਕਿਲ ਕੀਰ ॥੭੩॥
 ਗਰੀਭ, ਭੰਕ ਨਾਲ ਕੇ ਅੰਤਰੇ, ਤਿਐਈ ਕੇ ਟੀਰ ।
 ਜਹਾਂ ਹਮ ਸਤਗੁਰੁ ਲੇ ਗਯਾ, ਯੁਐ ਅਮੀਰਸ ਧੀਰ ॥੭੪॥
 ਗਰੀਭ, ਭੰਕ ਨਾਲ ਕੇ ਅੰਤਰੇ, ਤਿਐਈ ਕੇ ਟੀਰ ।
 ਜਹਾਂ ਹਮ ਸਤਗੁਰੁ ਲੇ ਗਯਾ, ਭਠੀ ਖੋਡ ਕਠੀਰ ॥੭੫॥
 ਗਰੀਭ, ਭੰਵਰ ਗੁਫਾ ਮੇਂ ਭੈਠ ਕਰ, ਅਮੀ ਮਹਾਰਸ ਯੋਭ ।
 ਐਸਾ ਸਤਗੁਰੁ ਮਿਲ ਗਯਾ, ਸੌਏ ਰੋਕਮ ਰੋਕ ॥੭੬॥
 ਗਰੀਭ, ਭੰਵਰ ਗੁਫਾ ਮੇਂ ਭੈਠ ਕਰ, ਅਮੀ ਮਹਾਰਸ ਟੋਲ ।
 ਐਸਾ ਸਤਗੁਰੁ ਮਿਲ ਗਯਾ, ਭਯ ਪੌਲ ਏਠ ਖੋਲ ॥੭੭॥
 ਗਰੀਭ, ਭੰਵਰ ਗੁਫਾ ਮੇਂ ਭੈਠ ਕਰ, ਅਮੀ ਮਹਾਰਸ ਯੋਭ ।
 ਐਸਾ ਸਤਗੁਰੁ ਮਿਲ ਗਯਾ, ਲੇ ਗਯਾ ਹਮ ਪਲੋਕ ॥੭੮॥
 ਗਰੀਭ, ਪਿਏ ਫੁਏਏ ਸੇਂ ਅਗਮ ਹੇਂ, ਨ੍ਯਾਰੀ ਸਿੰਧੁ ਸਮਾਧ ।
 ਐਸਾ ਸਤਗੁਰੁ ਮਿਲ ਗਯਾ, ਏਯਾ ਅਗਮ ਅਗਾਧ ॥੭੯॥
 ਗਰੀਭ, ਪਿਏ ਫੁਏਏ ਸੇਂ ਅਗਮ ਹੇਂ, ਨ੍ਯਾਰੀ ਸਿੰਧੁ ਸਮਾਧ ।
 ਐਸਾ ਸਤਗੁਰੁ ਮਿਲ ਗਯਾ, ਏਯਾ ਅਯੈ ਪ੍ਰਸਾਏ ॥੮੦॥
 ਗਰੀਭ, ਐਏਏ ਏਏਏ ਭੀਤਰੇ, ਸਤਗੁਰੁ ਕੇ ਓਪਏਸ਼ ।
 ਪੂਰਥ ਪਏ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਯਾ, ਜ਼ਾਨ ਯੋਗ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ॥੮੧॥

ગરીબ, સુન્ન સરોવર હંસ મન, ન્હાયા સતગુરુ ભેદ ।
 સુરતિ નિરતિ પરચા ભયા, અષ્ટ કમલ દલ છેદ ॥૮૨॥
 ગરીબ, સુન્ન બેસુન્ન સૈં અગમ હૈં, પિણ્ડ બ્રહ્મણ્ડ સૈં ન્યાર ।
 શબ્દ સમાના શબ્દ મેં, અવગત વાર ન પાર ॥૮૩॥
 ગરીબ, સતગુરુ કું કુરબાન જાં, અજબ લખાયા દેસ ।
 પાર બ્રહ્મ પ્રવાન હૈં, નિરાલમ્ભ નિજ નેસ ॥૮૪॥
 ગરીબ, સતગુરુ સોહં નામ દે, ગુજ બીરજ વિસ્તાર ।
 બિન સોહં સીઝે નહીં, મૂલ મન્ત્ર નિજ સાર ॥૮૫॥
 ગરીબ, સોહં સોહં ધુન લગૈ, દર્દ બન્દ દિલ માહિં ।
 સતગુરુ પરદા ખોલ હીં, પરાલોક લે જહિં ॥૮૬॥
 ગરીબ, સોહં જાપ અજાપ હૈ, બિન રસના હોએ ધુન્ન ।
 ચટે મહલ સુખ સેજ પર, જહાં પાપ નહીં પુન્ન ॥૮૭॥
 ગરીબ, સોહં જાપ અજાપ હૈ, બિન રસના હોએ ધુન્ન ।
 સતગુરુ દીપ સમીપ હૈ, નહીં બસતી નહીં સુન્ન ॥૮૮॥
 ગરીબ, સુન્ન બસતી સૈં રહિત હૈ, મૂલ મન્ત્ર મન માહિં ।
 જહાં હમ સતગુરુ લે ગયા, અગમ ભૂમિ સત ઠાહિં ॥૮૯॥
 ગરીબ, મૂલ મન્ત્ર નિજ નામ હૈ, સૂરત સિંધુ કે તીર ।
 ગૈબી બાણી અરસ મેં, સુર નર ધરૈં ન ધીર ॥૯૦॥
 ગરીબ, અજબ નગર મેં લે ગયા, હમ કું સતગુરુ આન ।

ऋलके ढिम्भ अगाध गति, सूते चादर तान ॥९१॥
 गरीज, अगम अनाहद दीप है, अगम अनाहद लोक ।
 अगम अनाहद गवन है, अगम अनाहद मोष ॥९२॥
 गरीज, सतगुरु पारस रूप हैं, हमरी लोहा जत ।
 पलक भीय कंचन करैं, पलटें पिण्डरु गात ॥९३॥
 गरीज, हम तो लोहा कठिन हैं, सतगुरु जने लुहार ।
 जुगन-जुगन के मोरये, तोड घडे घरासार ॥९४॥
 गरीज, हम पसुवा जन भुव हैं, सतगुरु जत बिरंग ।
 मुरटे सैं जिन्दा करैं, पलट घरत हैं अंग ॥९५॥
 गरीज, सतगुरु सिक्कीगर जने, यौह तन तेगा देह ।
 जुगन-जुगन के मोरये, जोवैं लर्म संदेह ॥९६॥
 गरीज, सतगुरु कंद कपूर हैं, हमरी तुनका देह ।
 स्वाति सीप का मेल है, चंद चकोरा नेह ॥९७॥
 गरीज, औसा सतगुरु सेरये, जेग उधारे हंस ।
 लौ सागर आवै नहीं, जौरा काल विध्वंस ॥९८॥
 गरीज, पट्टन नगरी घर करै, गगन मण्डल गैनार ।
 अलल पंभ जयूं संचरै, सतगुरु अधम उधार ॥९९॥
 गरीज, अलल पंभ अनुराग है, सुज्ज मण्डल रहै थीर ।
 दास गरीज उधारिया, सतगुरु मिले कबीर ॥१००॥

(કબીર સાહેબની વાણી ગુરુદેવના અંગથી)

કબીર, દણ્ડવત્ ગોવિન્દ ગુરુ, બન્દૂં અવિજન સોય ।
 પહલે ભયેપ્રણામ તિન, નમો જો આગે હોય ॥૧॥
 કબીર, ગુરુકો કીજે દણ્ડવત, કોટિ કોટિ પરનામ ।
 કીટ ન જાને ભૂંગકો, યોં ગુરુકરિ આપ સમાન ॥૨॥
 કબીર, ગુરુ ગોવિંદ કર જાનિયે, રહિયે શબ્દ સમાય ।
 મિલૈતો દકડવત્ બન્દગી, નહિં પલપલધ્યાન લગાય ॥૩॥
 કબીર, ગુરુ ગોવિંદ દોનોં ખડે, કિસકે લાગોં પાંચ ।
 બલિહારી ગુરુ આપને, ગોવિંદ દિયા મિલાય ॥૪॥
 કબીર, સતગુરુ કે ઉપદેશકા, સુનિયા એક વિચાર ।
 જો સતગુરુ મિલતા નહીં, જાતા ચમકે દ્વાર ॥૫॥
 કબીર, ચમ દ્વારેમેં દૂત સબ, કરતે ખેંચા તાનિ ।
 ઉનતે કભૂ ન છૂટતા, ફિરતા ચારોં ખાનિ ॥૬॥
 કબીર, ચારિ ખાનિમેં ભરમતા, કબહું ન લગતા પાર ।
 સો ફેરા સબ મિટિ ગયા, સતગુરુકે ઉપકાર ॥૭॥
 કબીર, સાત સમુદ્ર કી મસિ કરું, લેખનિ કરું બનિરાય ।
 ઘરતી કા કાગદ કરું, ગુરુ ગુણ લિખા ન જાય ॥૮॥
 કબીર, બલિહારી ગુરુ આપના, ઘરી ઘરી સૌબાર ।

ਮਾਨੁਖਰੋਂ ਏਵਤਾ ਕਿਆ, ਕਰਤ ਨ ਲਾਗੀ ਭਾਰ ॥੬॥
 ਕਭੀਰ, ਗੁਰੁਕੋ ਮਾਨੁਖ ਜੇ ਗਿਨੇ, ਚਰਠਾਮ੍ਰੁਤਕੋ ਪਾਨ ।
 ਤੇ ਨਰ ਨਰਕੈ ਜਾਹਿਗੇਂ, ਜਨਮ ਜਨਮ ਹੋਯ ਸਵਾਨ ॥੧੦॥
 ਕਭੀਰ, ਗੁਰੁ ਮਾਨੁਖ ਕਰਿ ਜਾਨਤੇ, ਤੇ ਨਰ ਕਹਿਯੇ ਅੰਧ ।
 ਹੋਯ ਫੁਫੀ ਸੰਸਾਰਮੇਂ, ਆਗੇ ਯਮਕਾ ਝੰਡ ॥੧੧॥
 ਕਭੀਰ, ਤੇ ਨਰ ਅੰਧ ਹੋਂ, ਗੁਰੁਕੋ ਕਹਤੇ ਔਰ ।
 ਫਰਿਕੇ ਰੁਠੇ ਠੌਰ ਹੈ, ਗੁਰੁ ਰੁਠੇ ਨਹਿੰ ਠੌਰ ॥੧੨॥
 ਕਭੀਰ, ਕਭੀਰਾ ਫਰਿਕੇ ਰੁਠਤੇ, ਗੁਰੁਕੇ ਸਰਨੇ ਜਾਯ ।
 ਕਹੈ ਕਭੀਰ ਗੁਰੁ ਰੁਠਤੇ, ਫਰਿ ਨਹਿੰ ਹੋਤ ਸਹਾਯ ॥੧੩॥
 ਕਭੀਰ, ਗੁਰੁਸੋ ਜ਼ਾਨ ਜੇ ਲੀਝਿਯੇ, ਸੀਸ ਈਝਿਯੇ ਏਨ ।
 ਭਠੁਤਕ ਭੌਂਦੂ ਭਠਿ ਗਯੇ, ਰਾਮਿ ਭੁਯ ਅਭਿਮਾਨ ॥੧੪॥
 ਕਭੀਰ, ਗੁਰੁ ਸਮਾਨ ਏਤਾ ਨਹੀਂ, ਜਾਯਕ ਸਿਘ ਸਮਾਨ ।
 ਤੀਨ ਲੋਕਕੀ ਸਮੁਪਏ, ਸੋ ਗੁਰੁ ਏਨਹੀਂ ਏਨ ॥੧੫॥
 ਕਭੀਰ, ਤਨ ਮਨ ਏਯਾ ਤੋ ਭਲਾ ਕਿਆ, ਸਿਰਕਾ ਜਾਸੀ ਭਾਰ ।
 ਜੇ ਕਭੂ ਕਹੈ ਮੈਂ ਏਯਾ, ਭਠੁਤ ਸਠੇ ਸਿਰ ਮਾਰ ॥੧੬॥
 ਕਭੀਰ, ਗੁਰੁ ਭਡੇ ਹੋਂ ਗੋਪਿਠ ਸੇ, ਮਨ ਮੇਂ ਏਖ ਵਿਚਾਰ ।
 ਫਰਿ ਸੁਮਰੇ ਸੋ ਵਾਰਿ ਹੋਂ, ਗੁਰੁ ਸੁਮਰੇ ਹੋਯ ਪਾਰ ॥੧੭॥
 ਕਭੀਰ, ਯੇ ਤਨ ਵਿਖ ਕੀ ਭੇਲਡੀ, ਗੁਰੁ ਅਮ੍ਰੁਤ ਕੀ ਖਾਨ ।
 ਸੀਸ ਏਯੇ ਜੇ ਗੁਰੁ ਮਿਲੇ, ਤੋ ਭੀ ਸੁਸਤਾ ਜਾਨਾ ॥੧੮॥

ਕਠੀਰ, ਸਾਤ ਕ੍ਰੀਪ ਨੌ ਯਠ ਮੇਂ, ਗੁਰੁ ਸੇ ਯਠਾ ਨਾ ਕੋਯ ।
 ਕਰਤਾ ਕਰੇ ਨਾ ਕਰ ਸਕੈ, ਗੁਰੁ ਕਰੇ ਸੌ ਛੋਯ ॥੧੯॥
 ਕਠੀਰ, ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਕੌ ਯਠਾ, ਤਿਨ੍ਹੂੰ ਭੀ ਗੁਰੁ ਕੀਨ੍ਹ ।
 ਤੀਨ ਲੋਕ ਕੇ ਵੇ ਧਨੀ, ਗੁਰੁ ਆਗੈ ਆਧੀਨ ॥੨੦॥
 ਕਠੀਰ, ਠਰਿ ਸੇਵਾ ਯੁਗ ਯਾਰ ਠੈ, ਗੁਰੁ ਸੇਵਾ ਪਲ ਏਕ ।
 ਤਾਸੁ ਪਟਨ੍ਤਰ ਨਾ ਤੁਲੈਂ, ਸੰਤਨ ਕ੍ਰਿਯਾ ਵਿਵੇਕ ॥੨੧॥

॥ ਸਤਗੁਰੁ ਮਹਿਮਾ ॥
 (ਸਾਠੇਯ ਗਰੀਯਠਾਸਯੁਨੀ ਵਾਈ)

ਸਤਗੁਰੁ ਏਤਾ ਠੈਂ ਕਲਿ ਮਾਹਿੰ, ਪ੍ਰਾਠ ਉਠਾਰਠ ਉਤ੍ਰੇ ਸਾਓਠ ।
 ਸਤਗੁਰੁ ਏਤਾ ਏੀਨ ਏਯਾਲੰ, ਯਮ ਕਿੰਕਰ ਕੇ ਤੌਰੈਂ ਯਾਲੰ ॥
 ਸਤਗੁਰੁ ਏਤਾ ਏਯਾ ਕਰਾਂਠੀ, ਅਗਮ ਏੀਪ ਸੈਂ ਸੌ ਯਲ ਆਠੀਂ ।
 ਸਤਗੁਰੁ ਯਿਨਾ ਪੰਠ ਨਠੀਂ ਪਾਏ, ਸਤਗੁਰੁ ਮਿਲੈਂ ਤੌ ਅਲਯ ਲਯਾਏਂ ॥
 ਸਤਗੁਰੁ ਸਾਠਿਯ ਏਕ ਸਰੀਰਾ, ਸਤਗੁਰੁ ਯਿਨਾ ਨ ਲਾਗੈ ਤੀਰਾ ।
 ਸਤਗੁਰੁ ਯਾਨ ਵਿਠੰਗਮ ਮਾਰੈਂ, ਸਤਗੁਰੁ ਠਯ ਸਾਗਰ ਸੈਂ ਤਾਰੈਂ ।
 ਸਤਗੁਰੁ ਯਿਨਾ ਨ ਪਾਏ ਪੈਠਾ, ਠੁੰਠੁ ਠਾਯ ਗਠ ਲੀਯੈਂ ਕੈਠਾ ।
 ਸਤਗੁਰੁ ਏਠ ਯੰਠ ਏਵੈਸਾ, ਯੋ ਮਨ ਕਰ ਠੈ ਠੂਰ ਅੰਠੇਸ਼ਾ ।
 ਸਤਗੁਰੁ ਏਠ ਯੰਠ ਏਰਯਾਰੀ, ਉਤ੍ਰੇ ਸਾਠਿਯ ਸੁਨ੍ਠ ਅਠਾਰੀ ।
 ਸਤਗੁਰੁ ਸਾਠਿਯ ਅੰਗ ਨ ਠੂਯ, ਏ ਸਰ੍ਗੁਠ ਏ ਨਿਰ੍ਗੁਠ ਪੂਯ ॥
 ਗਰੀਯ, ਨਿਰ੍ਗੁਠ ਸਰ੍ਗੁਠ ਏਕ ਠੈ, ਠੂਯ ਠਮ ਠਿਕਾਰ ।

निर्गुण साहिब आप हैं सर्गुण संत विचार ॥
 सतगुरु बिना सुरति नहीं पाटै, जेल मंड्या है सिर के साटै ।
 सतगुरु भक्ति मुक्ति केंदानी, सतगुरु बिना न छूटै जानी ।
 मार्ग बिना चलन है तेरा, सतगुरु भेटें तिमर अंधेरा ।
 अपने प्राणदान जे करहीं, तन मन धन सब अर्पण धरहीं ॥
 सतगुरु संभ कला दरसायें, सतगुरु अर्श विमान बिठायें ।
 सतगुरु भौ सागरके कोली, सतगुरु पार निभाहैं डोली ॥
 सतगुरु मादर पिदर हमारे, भौ सागर के तारन हारे ।
 सतगुरु सुन्दर रूप अपारा, सतगुरु तीन लोक सैं न्यारा ॥
 सतगुरु परम पदारथ पूरा, सतगुरु बिना न जायें तूरा ।
 सतगुरु आवादान कर देंयें, सतगुरु राम रसायन भेयें ॥
 सतगुरु पसु मानस करि डारैं, सिद्धि देय कर ब्रह्म विचारै ॥
 गरीब, ब्रह्म बिनानी होत हैं सतगुरु शरणावीन ।
 सूभर सोध जानिये, सब सेती आधीन ।
 सतगुरु जे चाहे सो करही, चौदह कोटि दूत जम डरहीं ।
 उत भूत जम त्रास निवारे, चित्र गुप्त के कागज झारै ।)

(ऊर्जर साहेबजीनी वाणी)

गुरु ते अधिक न कोध ठहरायी मोक्षपथ नहिं गुरु बिनु पाध ॥
 रामकृष्ण भडतिहुँपुरराज । तिन गुरुभंदि कीन्ह निजकाज ॥

ગેહી ભક્તિ સતગુરુકી કરહીં । આદિ નામ નિજ હૃદય ધરહીં ॥
 ગુરુચરણન સે ધ્યાન લગાવે । અંત કપટ ગુરુ સે ના લાવે ॥
 ગુરુ સેવા મેં ફલ સર્જસ આપે। ગુરુ વિમુખ નર પાર ન પાવે ॥
 ગુરુ વચન નિશ્ચય કર માને । પૂરે ગુરુકી સેવા ઠાને ॥
 ગુરુ કી શરણા લીજે ભાઈ । જાતે જીવ નરક નહીં જાઈ ॥
 ગુરુ કૃપા કટે ચમ ફાંસી । વિલમ્બ ને હોય મિલે અવિનાશી ॥
 ગુરુ બિનુ કાહુ ન પાયા જ્ઞાના । જયોં થોથા ભુસ છડે કિસાના ॥
 તીર્થ વ્રત અરુ સબ પૂજા । ગુરુ બિન દાતા ઓર ન દૂજા ॥
 નો નાથ ચૌરાસી સિદ્ધા । ગુરુ કે ચરણ સેવે ગોવિન્દા ॥
 ગુરુ બિન પ્રેત જન્મ સબ પાવે । વર્ષ સહસ્ત્ર ગરભ સો રહાવે ॥
 ગુરુ બિન દાન પુણ્ય જો કરઈ મિથ્યા હોય કબહૂં નહીં ફલ હીં ॥
 ગુરુ બિનુ ભર્મ ન છૂટે ભાઈ । કોટિ ઉપાય કરે ચતુરાઈ ॥
 ગુરુ કે મિલે કટે દુઃખ પાપા । જનમ જન્મ કે મિટેં સંતાપા ॥
 ગુરુ કે ચરણ સદાચિત્ત દીજે । જીવન જન્મ સુફલ કર લીજે ॥
 ગુરુ ભગતા મમ આતમ સોઈ । વાકે હૃદય રહૂં સમોઈ ॥
 અડસઠ તીર્થ ભ્રમ ભ્રમ આવે । સો ફલ ગુરુ કે ચરનોં પાવે ॥
 દશવાં અંશ ગુરુ કો દીજે । જીવન જન્મ સફલ કર લીજે ॥
 ગુરુ બિન હોમ યજ્ઞ નહિં કીજે । ગુરુ કી આજ્ઞા માહિં રહીજે ॥
 ગુરુ સુરતરુ સુરધેનુ સમાના । પાવે ચરન મુક્તિ પરવાના ॥

ਤਨ ਮਨ ਧਨ ਅਰਪਿ ਗੁਰੁ ਸੇਏ । ਛੋਯ ਗਲਤਾਨ ਉਪਦੇਸ਼ਹਿੰ ਲੇਏ ॥
 ਸਤਗੁਰੁਕੀ ਗਤਿ ਹ੍ਰਦਯ ਧਾਰੇ । ਔਰ ਸਕਲ ਭਠਵਾਏ ਨਿਵਾਰੈ ॥
 ਗੁਰੁ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਵਧਨ ਨ ਕਹੈ । ਸੋ ਸਿਥ੍ਯ ਰਹਨਿਗਠਨਿ ਸੁਖ ਲਹੈ ॥
 ਗੁਰੁ ਸੇ ਸਿਥ੍ਯ ਕਰੈ ਯਤੁਰਾਠ । ਸੇਵਾ ਠੀਨ ਨਰਕ ਮੇਂ ਯਠ ।
 ਰਮੈਨੀ: ਸਿਥ੍ਯ ਛੋਯ ਸਰਭਸ ਨਈ ਵਾਰੈ ।
 ਠਿਯੇ ਕਪਟ ਮੁਖ ਪ੍ਰੀਤਿ ਉਯਾਰੈ ॥
 ਯੇ ਯਿਯ ਕੈਸੇ ਲੋਕ ਸਿਧਾਠ । ਠਿਨ ਗੁਰੁ ਮਿਲੇ ਮੋਠੇ ਨਹਿੰ ਪਾਠ ॥
 ਗੁਰੁ ਸੇ ਕਰੈ ਕਪਟ ਯਤੁਰਾਠ । ਸੋ ਠੰਸਾ ਠਯ ਠਰਮੇਂ ਆਠ ॥
 ਗੁਰੁ ਸੇ ਕਪਟ ਸਿਥ੍ਯ ਯੇ ਰਾਯੇ । ਯਮ ਰਾਜ ਕੇ ਮੁਗਠਰ ਯਾਯੇ ॥
 ਯੇ ਯਨ ਗੁਰੁ ਕੀ ਨਿੰਠਾ ਕਰਠ । ਸ਼ੂਕਰ ਸ਼੍ਯਾਨ ਗਰਠਮੇਂ ਪਰਠ ॥
 ਗੁਰੁਕੀ ਨਿੰਠਾ ਸੁਨੇ ਯੇ ਕਾਨਾ । ਠਾਕੋ ਨਿਸ਼੍ਯ ਨਰਕ ਨਿਠਾਨਾ ॥
 ਅਪਨੇ ਮੁਖ ਨਿੰਠਾ ਯੇ ਕਰਠ । ਪਰਿਵਾਰ ਸਹਿੰ ਨਰਕ ਮੇਂ ਪਠਠੀ ॥
 ਗੁਰੁ ਕੋ ਠਯੈ ਠਯੈ ਯੇ ਆਨਾ । ਠਾ ਪਸੁਯਾ ਕੋ ਠੋਕਟ ਜ਼ਾਨਾ ॥
 ਗੁਰੁ ਸੇ ਠੈਰ ਕਰੈ ਸਿਥ੍ਯ ਯੇਠ । ਠਯਨ ਨਾਸ਼ ਅਰੁ ਠਠੁਤ ਠਿਗੋਠ ॥
 ਪੀਠਿ ਸਹਿੰ ਨਰਕ ਮੇਂ ਪਰਿ ਠੈ ਗੁਰੁ ਆਜ਼ਾਸਿਥ੍ਯ ਲੋਪ ਯੇ ਕਰਿ ਠੈ ।
 ਯੇਲੋ ਅਥਵਾ ਉਪਾਸਕ ਠੋਠ । ਗੁਰੁ ਸਨਮੁਖ ਲੇ ਸ਼ੂਠ ਸੰਯੋਠ ॥
 ਨਿਸ਼੍ਯ ਨਰਕ ਪਰੈ ਸਿਥ੍ਯ ਸੋਠ । ਵੇਠ ਪੁਰਾਠ ਠਾਧਤ ਸਠ ਕੋਠ ॥
 ਸਨਮੁਖ ਗੁਰੁਕੀ ਆਜ਼ਾ ਠਾਰੈ । ਅਰੁ ਪਿਠੇ ਠੈ ਸਕਲ ਨਿਵਾਰੈ ॥
 ਸੋ ਸਿਥ੍ਯ ਘੋਰ ਨਰਕ ਮੇਂ ਪਰਿਠੈ ਰੁਠਿਰ ਰਾਠ ਪੀਯੇ ਨਹਿੰ ਠਰਿ ਠੈ ॥

મુખપર વચન કરે પરમાના । ઘર પર જાય કરે વિજ્ઞાના ॥
 જહાં જાયે તહાં નિંદા કરઈ । સો શિષ્ય ક્રોધ અગ્નિ મેં જરઈ ॥
 એસે શિષ્યકો ઠાહર નાહીં । ગુરુ વિમુખ લોચત હેં મનમાહીં ॥
 વેદ પુરાણ કહેં સબ સાખી । સાખી શબ્દ સબે ચોં ભાખી ॥
 માનુષ જન્મ પાય કર ખોયે । સતગુરુ વિમુખા જુગજુગરોયે ॥
 ગરીબ, ગુરુ દ્રોહી કી પેડ પર, જે પગ આવે બીર ।
 ચૌરાસી નિશ્ચય પડે, સતગુરુ કહેં કબીર ॥
 કબીર, જાન બૂઝ સાચી તજે, કરેં મૂઠે સે નેહ ।
 જાકિ સંગત હે પ્રભુ, સ્વપન મેં ભી ના દેહ ॥
 તાતે સતગુરુ સરના લીજે । કપટ ભાવ સબ દૂર કરીજે ॥
 યોગ યજ્ઞ જપ દાન કરાયે । ગુરુ વિમુખ ફલ કબહૂં ન પાયે ।

(શિષ્યની આધીનતા)

દોઉકર જોરિ ગુરુકે આગે । કરિબહુ વિનતી ચરનન લાગે ॥
 અતિ શીતલ બોલે સબ બૈના । મેટે સકલ કપટ કે ભૈના ॥
 હે ગુરુ તુમ હો દીનદયાલા । મેં હૂં દીન કરો પ્રતિપાલા ॥
 બંદીછોડ મેં અતિહિ અનાથા । ભવજલ બૂડત પકડો હાથા ॥
 દિજે ઉપદેશ ગુપ્તમંત્ર સુનાઓ । જન્મ મરન ભવ દુઃખ છુડાઓ ॥
 ચોં આધીન હોયે શિષ્ય જબહીં શિષ્ય પર કૃપા કરે ગુરુ તબહીં ॥
 ગુરુ સે શિષ્ય જબ દીચ્છા માંગો મન કર્મ વચન ઘરે ઘન આગે ॥

ऐसी प्रीति देभि गुरु जगहीं । गुप्त मंत्र कहै गुरु तजहीं ॥
 भक्ति मुक्ति को पंथ बतायै । भुरो होनको पंथ छुडायै ॥
 जैसे शिष्य उपदेशहिं पाय । होय दिव्य द्रष्टि पुरुषपैजय ॥

(गुरुसेवा महात्म्य)

गंगा यमुना जद्री समेत । जगज्जाय धाम हैं जेत ॥
 भ्रमे झल प्राप्त होय न जेतो । गुरु सेवा में पायै झल तेतो ॥
 गुरुमहात्मकोवारनपारा । परलेशिवसनकाटिक और अपतारा ॥
 गुरुको पूर्ण भ्रष्टकर जाने । और भाव कबहूँ नहिं आने ॥
 जिन जातनसे गुरु दुःख पायै । तिन जातनको दूर जहायै ॥
 अष्ट अंगसे दंडवत प्रणामा । संध्या प्रात करै निष्कामा ॥

(गुरु चरणामृत का महात्म्य)

कोटिक तीर्थ सज कर आयै । गुरु चरणामृत तुरतं ही पायै ॥
 चरणामृत कदाचित पायै । यौरासी कटै लोक सिधायै ॥
 कोटिक जप तप करै करायै । वेद पुराण सभे मिलि गायै ॥
 गुरुपद रज मस्तक पर दैयै । सो झल तत्कालहि लेयै ॥
 सो गुरु सत जे सार चिनायै । यम अंधन से भुव मुक्तायै ॥
 गुरु पद सेवे भिरला कोय । जपर कृपा साहिज की होय ।
 गुरु महिमा शुक्लदेव जू पाय । यद्वि विमान जैकुण्ठे जय ॥

गुरु भिनु जेद पढे जे प्राणी । समझे ना सार, रहे अज्ञानी ॥
 सतगुरु मिले तौ अगम जताये । जमकी आँच ताहि नहिं आये ॥
 गुरु से ही सदा हित जनो । क्यों भूले तुम यतुर स्थानो ॥
 गुरु सीढी चढि उपर जग । सुभसागर में रहे समाधि ॥
 गौरी शंकर और गणेश । सजहीलीन्हा गुरु उपदेश ॥
 शिव भिरचि गुरु सेवा कीन्हा । नारद दीक्षा धु को दीन्हा ॥
 गुरु विभुष सोई दुःख पाये । जन्म जन्म सोई ढहकाये ॥
 गुरु सेये सो यतुर स्थाना । गुरु पटतर कोई और न आना ॥

(कबीर साहेब के उपदेश)

कबीर, जे तोको कँटा जोये, ताको जो वू झूल ।
 तोहि झूलके झूल हैं, वाको हैं त्रिशूल ॥
 कबीर, दुर्बल को न सताइये, जकी मोटी हाथ ।
 भिना जुवकी स्वाँससे, लोह भरम है जय ॥
 कबीर आप ढगाइये, और न ढगिये कोय ।
 आप ढगाउँ सुभ होत है, औरों ढगे दुःख होय ॥
 कबीर, या दुनियाँ में आइके, छाडि देष वू अहि ।
 लेना होय सो लेइले, उठी जतु है पैँठि ॥
 कहैं कबीर पुकारिके, दोग जात लजिलेय ।
 अक साहबकी भँदगी, व भूजोंको कछु देय ॥

कभीर, छष्ट मिले और मन मिले, मिले सकल रस रीति ।
 कहै कभीर तहाँ जगये, रह सन्तन की प्रीति ॥
 कभीर, असी जानी जोलिये, मनका आपा जोय ।
 औरन को शीतल करै, आपुहिं शीतल होय ॥
 कभीर, जगमें ठैरी कोष नहीं, जो मन शीतल होय ।
 या आपा कौं डारि दें, दया करै सज कोय ॥
 कभीर, कहते को कही जान दें, गुरु की सीष तु लेय ।
 साकट और स्वानको, उलट जवाज न देय ॥
 कभीर, हस्ती यदिये ज्ञानके, सहज दुलीया डारि ।
 स्वान रुप संसार है, लूसन दे ऋकमारि ॥
 कभीर, कजिरा काहेको डरै, सिरपर सिरजनहार ।
 हस्ती यदिये डरिये नहीं, कूरर लुसे हजर ॥
 कभीर, आपत गारी अकहै, उलटत होय अनेक ।
 कहै कभीर नहिं उलटिये, रहै अक की अक ॥
 कभीर, गाली ही से उपजै, कलह कष्ट और भीय ।
 हार यलै सो साधु है, लागि मरे सो नीय ॥
 कभीर, हरिजन तो हारा भला, जुतन दे संसार ।
 हारा तो हरि सौं मिले, जुता यमकी लार ॥
 कभीर, जेता घट तेता मता, घट घट और स्वभाव ।

ज्ञ घट हार न ज्ञुत है, ता घट ज्ञह सभाव ॥
 कभीर, कथा करो करतारकी, सुनो कथा करतार ।
 आन कथा सुनिये नहीं, कहै कभीर विचार ॥
 कभीर, भन्दे तू कर भन्दगी, जे याहै दीदार ।
 औसर मानुष जन्मका, बहुरि न भारम्भार ॥
 कभीर, अनजरे के भैल ज्यों, भरमि किरयो बहु देश ।
 भांड लादि भुस भात है, भिन सतगुरु उपदेश ॥

॥ सुमिरन का अंग ॥

कभीर, सुमरन मारग सहज का, सतगुरु दिया बताय ।
 स्वॉस-उस्वॉस जे सुमिरता, अेक दिन मिलसी आय ॥
 कभीर, माला स्वॉस-उस्वॉसकी, इरेंगे निजदास ।
 यौरासी भरमै नहीं, कटै करमकी इॉस ॥
 कभीर सुमरन सार है, और सकल जंजल ।
 आदि अंत मधि सोधिया, दूज देजा ज्वाल ॥
 कभीर, निजसुभ आतम राम हे, दूज दुःभ अपार ।
 मनसा वाया कर्मना, कभिरा सुमिरन सार ॥
 कभीर दुःभमें सुमिरन सज करै, सुभमें करै न कोय ।
 जे सुभमें सुमिरन करै, तो दुःभ काहेको होय ॥
 कभीर, सुभमें सुमिरन ना किया, दुःभमें किया यादि ।

કહે કબીર તા દાસકી, કૌન સુને ફિરિયાદિ ॥
 કબીર, સાંઈ યોં મતિ જાનિયોં, પ્રીતિ ઘટે મમ ચિત્ત ।
 મરું તો તુમ સુમિરત મરું, જીવત સુમરું નિત્ય ॥
 કબીર, જપ તપ સંયમ સાધના, સબ સુમિરનકે મૌહિ ।
 કબિરા જાનેં રામજન, સુમિરન સમ કછુ નાહિં ॥
 કબીર, જિન હરિ જેસા સુમરિયા, તાકો તેસા લાભ ।
 ઓસાં પ્યાસ ન ભાગઈ, જબલગ ઘસૈ ન આબ ॥
 કબીર, સુમિરન કી સુધિ યોં કરો, જેસે દામ કંગાલ ।
 કહે કબીર વિસરૈ નહીં, પલ પલ લેત સંભાલ ॥૨૦॥
 કબીર, સુમિરન સોં મન લાઇયે, જેસે પાની મીન ।
 પ્રાન તજૈ પલ બીસરૈ, દાસ કબીર કહિ દીન ॥
 કબીર, સત્યનામ સુમિરિલે, પ્રાણ જાહિંગે છૂટ ।
 ઘરકે પ્યારે આદમી, ચલતે લેઈંગે લૂટ ॥
 કબીર, લૂટ સકૈ તો લૂટિલે, રામ નામ હૈ લૂટિ ।
 પીછે ફિરિ પછિતાહુગે, પ્રાણ જાંચગે છૂટિ ॥
 કબીર, સોયા તો નિષ્ફલ ગયા, જાગો સો ફલ લેય ।
 સાહિબ હક્ક ન રાખસી, જબ મૌંગૈ તબ દેય ॥
 કબીર, ચિંતા તો હરિ નામકી, ઓર ન ચિતવે દાસ ।
 જો કછુ ચિતવે નામ બિનુ, સોઇ કાલકી ફાંસ ॥

कभीर, जअही सत्यनाम हृदय धरयो, भयो पापको नास ।
 मानौं यिनगी अग्निकी, परी पुराने घास ॥
 कभीर, राम नामको सुभिरतां, अधम तिरे अपार ।
 अजमेल गनिका सुपय, सटना, सिपरी नार ॥
 कभीर, स्वप्रहिमें भररायके, जो कोई कहे राम ।
 वाके पग की पाँवडी, मेरे तन को याम ॥
 कभीर, नाम जपत कन्या भली, साकट भला न पूत ।
 छेरीके गल गलथाना, जमें दूध न मूत ॥
 कभीर, सअ जग निर्धना, धनवंता नहिं कोय ।
 धनवंता सोई जनिये, राम नाम धन होय ॥
 कभीर कहता हूँ कहि जात हूँ, कहूँ अज कर टोल ।
 स्वांस जो भाली जात है, तीन लोक का मोल ॥
 कभीर, जैसे महंगे मोलका, अक स्वांस जो जाय ।
 यौदा लोक नहिं पटतरे, काहे धूरि मिलाय ॥
 कभीर, जियना थोराही भला, जो सत्य सुभिरन होय ।
 लाभ भरसका जुवना, लेजे धरै न कोय ॥
 कभीर, कहता हूँ कहि जात हूँ, सुनता है सअ कोय ।
 सुभिरन सों भला होयगा, नातर भला न होय ॥
 कभीर, कभीरा हरिकी भक्ति भिन, दिग जुवन संसार ।

ધૂંઆ કાસા ધોલહરા, જાત ન લાગે બાર ॥
 કબીર, ભક્તિ ભાવ ભાદોં નદી, સભે ચલી ઘહરાય ।
 સરિતા સોઈ જાનિયે, જેષ્ઠમાસ ઠહરાય ॥
 કબીર, ભક્તિ બીજ બિનસે નહીં, આય પરેં સો ઝોલ ।
 જો કંચન વિષ્ટા પરેં, ઘટ્ટે ન તાકો મોલ ॥
 કબીર, કામી કોધી લાલચી, ઘનપે ભક્તિ ન હોય ।
 ભક્તિ કરે કોઈ શૂરમાં, જાતિ બરણ કુલ ખોય ॥
 કબીર, જબલગ ભક્તિ સહકામના, તબ લગિ નિષ્ફલ સેવ ।
 કહે કબીર વે ક્યોં મિલે, નિષ્કામી નિજ દેવ ॥

॥ અથ સાતોં વાર કી રમૈણી ॥

સાતોં વાર સમૂલ બખાનોં, પહર ઘડી પલ જ્યોતિષ જાનો ૧।
 એતવાર અન્તર નહીં કોઈ, લગી ચાંચરી પદ મેં સોઈ ૨।
 સોમ સમ્ભાલ કરો દિનરાતી, દૂર કરોને દિલ કી કાંતી ૩।
 મંગલ મન કી માલા ફેરો, ચોદહ કોટિ જુત જમ જેરો ૪।
 બુદ્ધ પિનાની વિદ્યા દીજે, સત સુકૃત નિજ સુમિરણ કીજે ૫।
 બૃહસ્પતિ ભ્યાસ ભયે બેરાગા, તાંતે મન રાતે અનુરાગા ૬।
 શુક શાલા કર્મ બતાયા, જદ મન માન સરોવર નહાયા ૭।
 શનિશ્વર સ્વાસા માહિં સમોયા, જબ હમ મકરતારમગ જોયા ૮।
 રાહુ કેતુ રોકેં નહીં ઘાટા, સતગુરુ ખોલેં બજર કપાટા ૯।

नौ ग्रह नमन करें निर्भाना, अभिगतनाम निरालम्भ जना ।१०।
 नौग्रह नादसभोये नासा, सहस्रकमलदलकीन्हा भासा ।११।
 दिशासूल दहौँदिसकाभोया, निरालम्भनिरभैपदभोया ।१२।
 कठिन विषम गति रहन हमारी, कोर्धन जनत है नरनारी ।१३।
 यन्द्रसमूलचिन्तामणिपाया, गरीभदास पद पद हिसमाया ।१४।

॥ अथ सर्वलक्षण ग्रन्थ ॥

गरीभ उत्तम कुल कर्तार दे, द्वादस भूषण संग ।
 रुप द्रव्य दे दया कर, ज्ञान भजनसत्संग ।१।
 सील संतोष विवेक दे, क्षमा दया धकतार ।
 भाव भक्ति वैराग दे, नाम निरालम्भ सार ।२।
 भोग युक्ति स्वास्थ्य जगदीश दे, सूक्ष्म ध्यान दयाला
 अकल अकीन अजन्म जति, अहसिद्धि नौनिधि प्याल ।३।
 स्वर्ग नरक भाँचै नहीं, मोक्ष भन्धन सैं दूर ।
 भडी गरीभी जगत में, संत चरण रज धूर ।४।
 ज़ुपत मुक्ता सो कहो, आशा तृष्णा भएड ।
 मन के ज़ुते ज़ुत है, क्यों भरमें भ्रह्मंड ।५।
 साला कर्म शरीर में, सतगुरु दिया लपाय ।
 गरीभदास गलतान पद, नहीं आवै नहीं जय ।६।

यौरासी की चाल क्या, मो सेती सुन लेह ।
 योरी जरी करत हें, जकें मुंहडे षेह ।७।
 काम क्रोध मद्य लोल लट, छुटि रहे भिकराल ।
 क्रोध कसाई उर भसै, कुशब्द घुरा घर घाल ।८।
 हर्ष शोग है श्रान गति, संशय सर्प शरीर ।
 राग द्वेष भडे रोग हें, जम के पडे जंजुर ।९।
 आशा तृष्णा नदी में, डूबे तीनों लोक ।
 मनसा माया भिस्तरि, आत्म आत्म दोष ।१०।
 अक शत्रु अक मित्र हें, भूल पडीरे प्राण ।
 जम की नगरी जयेगा, शब्द हमारा मान ।११।
 निंदा भिंदा छोड दे, संतन स्थौं कर प्रीत ।
 भौसागर तिर जत है, ज्वलत मुक्त अतीत ।१२।
 जे तेरे उपजै नहीं, तो शब्द साजी सुन लेह ।
 साजी भूत संगीत हें, जसैं लावो नेह ।१३।
 स्वर्ग सात असमान पर, भटकत है मन मूढ ।
 भालिक तो भोया नहीं, घसी महल में दूंद ।१४।
 कर्म भर्म भारी लगे, संसा सूल भंभूल ।
 डाली पानो डोलते, परसत नाहीं मूल ।१५।
 स्वासा ही में सार पद, पद में स्वासा सार ।

દમ દેહી કા ખોજ કર, આવાગમન નિવાર ।૧૬।
 બિન સતગુરુ પાવૈ નહીં ખાલિક ખોજ વિચાર ।
 ચૌરાસી જગ જાત હૈ, ચિન્હત નાહીં સાર ।૧૭।
 મર્દ ગર્દ મેં મિલ ગએ, રાવણ સે રણધીર ।
 કંસ કેશ ચાણૂર સે, હિરનાકુશ બલવીર ।૧૮।
 તેરી ક્યા બુનિયાદ હૈ, જીવ જન્મ ઘરલેત ।
 ગરીબદાસ હરિ નામ બિન, ખાલી પરસી ખેત ।૧૯।

॥ અથ બ્રહ્મ વેદી ॥

જ્ઞાન સાગર અતિ ઉજાગર, નિર્વિકાર નિરંજન ।
 બ્રહ્મજ્ઞાની મહાધ્યાની, સત સુકૃત દુઃખ ભંજન ।૧।
 મૂલ ચક્ર ગણેશ બાસા, રક્ત વર્ણ જહાં જાનિયે ।
 કિલિયં જાપ કુલીન તજ સબ, શબ્દ હમારા માનિયે ।૨।
 સ્વાદ ચક્ર બ્રહ્માદિ બાસા, જહાં સાવિત્રી બ્રહ્મા રહેં ।
 ઐં જાપ જપંત હંસા, જ્ઞાન જોગ સતગુરુ કહેં ।૩।
 નાભિ કમલ મેં વિષ્ણુ વિશમ્ભર, જહાં લક્ષ્મી સંગ બાસ હૈ ।
 હરિયં જાપ જપન્ત હંસા, જાનત બિરલા દાસ હૈ ।૪।
 હૃદય કમલ મહાદેવ દેવં, સતી પાર્વતી સંગ હૈ ।
 સોહં જાપ જપંત હંસા, જ્ઞાન જોગ ભલ રંગ હૈ ।૫।

કંઠ કમલ મેં બસે અવિધા, જ્ઞાન ધ્યાન બુદ્ધિ નાસહી ।
 લીલ ચક્ર મધ્ય કાલ કર્મમ, આવત દમ કું ફાંસહી ।૬।
 ત્રિકુટી કમલ પરમ હંસ પૂર્ણ, સતગુરુ સમરથ આપ હૈ ।
 મન પૌના સમ સિંધ મેલો, સુરતિ નિરતિ કા જાપ હૈ ।૭।
 સહંસ કમલ દલ ભી આપ સાહિબ, જયૂં ફૂલન મધ્ય ગન્ધ હૈ ।
 પૂર રહ્યા જગદીશ જોગી, સત્ સમરથ નિર્બન્ધ હૈ ।૮।
 મીની ખોજ હનોજ હરદમ, ઉલટ પન્થ કી બાટ હૈ ।
 ઘલા પિંગુલા સુખમન ખોજો, ચલ હંસા ઔઘટ ઘાટ હૈ ।૯।
 એસા જોગ વિજોગ વરણો, જો શંકર ને ચિત ધરયા ।
 કુમ્ભક રેચક દ્રાદસ પલટે, કાલ કર્મ તિસ તૈં ડરયા ।૧૦।
 સુન્ન સિંઘાસન અમર આસન, અલખ પુરુષ નિર્બાન હૈ ।
 અતિ લ્યૌલીન બેદીન માલિક, કાદર કું કુર્બાન હૈ ।૧૧।
 હૈ નિરસિંધ અબંધ અબિગત, કોટિ બૈકુલ નખરુપ હૈ ।
 અપરંપાર દીદાર દર્શન, એસા અજબ અનૂપ હૈ ।૧૨।
 ધુરૈં નિસાન અખલ ધુન સુન, સોહં બેદી ગાઈયે ।
 બાજૈં નાદ અગાધ અગ હૈ, જહાં લે મન ઠહરાઈયે ।૧૩।
 સુરતિ નિરતિ મન પવન પલટે, બંકનાલ સમ કીજિએ ।
 સરબૈ ફૂલ અસૂલ અસ્થિર, અમી મહારસ પીજિએ ।૧૪।
 સસ પુરી મેરુદલ ખોજો, મન મનસા ગહ રાખિયે ।

ઉડહેં ભંવર આકાશ ગમનં, પાંચ પચીસોં નાખિયે ।૧૫।
 ગગન મણ્ડલ કી સૈલ કર લે, બહુરિ ન ઐસા દાવ હૈ ।
 ચલ હંસા પરલોક પઠાણિ, ભો સાગર નહીં આવ હૈ ।૧૬।
 કન્દ્રપ જીત ઉદીત જોગી, ષટ કરમી ચૌહ ખેલ હૈ ।
 અનભૈ માલનિ હાર ગૂંદે, સુરતિ નિરતિ કા મેલ હૈ ।૧૭।
 સોહં જાપ અજાપ થરપો, ત્રિકુટી સંચમ ધુનિ લગૈ ।
 માન સરોવર ન્હાન હંસા, ગંગ સહંસ મુખ જિત બગૈ ।૧૮।
 કાલઘંદ્રી કુરબાન કાદર, અભિગત મૂરતિ ખૂબ હૈ ।
 છત્ર સ્વેત વિશાલ લોચન, ગલતાના મહબૂબ હૈ ।૧૯।
 દિલ અન્દર દીદાર દર્શન, બાહર અન્ત ન જાઈયે ।
 કાયા માયા કહાં બપુરી, તન મન શીશ ચટાઈયે ।૨૦।
 અભિગત આદિ જુગાદિ જોગી, સત પુરુષ લ્યૌલીન હૈ ।
 ગગન મંડલ ગલતાન ગૌબી, જાત અજાત બેદીન હૈ ।૨૧।
 સુખસાગર રતનાગર નિર્ભય, નિજ મુખબાની ગાવહીં ।
 ઝિન આકર અજોખ નિર્મલ, દૃષ્ટિ મુષ્ટિ નહીં આવહી ।૨૨।
 ઝિલ મિલ નૂર જહૂર જોતિ, કોટિ પદ્મ ઉજિયાર હૈ ।
 ઉલ્લ નૈન બેસુન્ય બિસ્તર, જહાં તહાં દીદાર હૈ ।૨૩।
 અષ્ટ કમલ દલ સકલ રમતા, ત્રિકુટી કમલ મધ્ય નિરખ હીં ।
 સ્વેત ધ્વજ સુન્ન ગુમટ આગૈ, પચરંગ ઝણ્ડે ફરક હીં ।૨૪।

सुन्न मंडल सतलोक यलिये, नौ दर मुंढ भिसुन्न है ।
 द्विय शिसभ्यों अेक भिभदेष्या, निजश्रवण सुनिधुनि है ।२५
 यरण कमल में हंस रहते, जहुरंगी भरियाम हैं ।
 सूक्ष्म मूरति श्याम सूरति, अचल अभंगी राम हैं ।२६
 नौ सुर जन्ध निसंक जेलो, दसमें दर मुजमूल है ।
 माली न कुप अनूप सजनी, भिन जेली का झूल है ।२७
 स्वांस उस्वांस पवन कुं पलटै, नाग कुनी कुं भूंय है ।
 सुरति निरति का जांध जेडा, गगन मण्डल कुं कुंय है ।२८
 सुन ले जोग विजोग हंसा, शब्द महल कुं सिद्ध करो ।
 योह गुरुज्ञान विज्ञान जानी, जुपत ही जग में मरो ।२९
 उजल हिरभर स्वेत लौरा, अक्षै पृक्ष सत जाग है ।
 जुतो काल भिसाल सोहं, तर तीवर जैराग है ।३०
 मनसा नारी कर पनिहारी, जापी मन जहां मालिया ।
 कुभंक काया जाग लगाया, झूले हैं झूल भिसालिया ।३१
 कच्छ मच्छ कूरभम धौलं, शेष सहंस कुन गावहीं ।
 नारद मुनि से रटें निशदिन, ब्रह्मा पार न पावहीं ।३२
 शम्भू जोग भिजोग साध्या, अचल अडिग समाध है ।

अभिगत की गति नाहिं जनी, लीला अगम अगाध है ।३३।
 सनकादिक और सिद्ध यौरासी, ध्यान धरत हैं तास का ।
 चौबीसों अवतार जपत हैं, परम हंस प्रकास का ।३४।
 सहस्र अठासी और तैतीसों, सूरज यन्त्र चिराग हैं ।
 घर अम्बर घरनी घर रटते, अभिगत अथल भिहाग हैं ।३५।
 सुर नर मुनिज सिद्ध और साधिक, पार ब्रह्म कूं रटत हैं ।
 घर घर मंगलाचार योरी, ज्ञान जोग जहाँ भटत हैं ।३६।
 चित्र गुप्त धर्म राय गावें, आदि माया ओंकार है ।
 कोटि सरस्वती वाप करत हैं, ऐसा पारब्रह्म दरबार है ।३७।
 कामधेनु कल्पवृक्ष जकैं, घन्द्र अनन्त सुर भरत हैं ।
 पार्वती कर जेर लक्ष्मी, सावित्री शोभा करत हैं ।३८।
 गंधर्व ज्ञानी और मुनि ध्यानी, पांचों तत्त्व भवास हैं ।
 त्रिगुण तीन बहुरंग जात्रु, कोष जन भिरले दास हैं ।३९।
 ध्रुव प्रह्लाद अगाध अग है, जनक भिटेही जेर है ।
 यले विमान निदान जीत्या, धर्मराज की बन्ध तौर हैं ।४०।
 गोरभ दत्त जुगादि जोगी, नाम जलन्धर लीजिये ।
 भरथरी गोपी यन्त्रा सीजे, ऐसी दीक्षा दीजिये ।४१।

सुलतानी आशुद इरीदा, पीपा परये पाधया ।
 देवल इरया गोप गोसांघ, नामा की छान छिवाधया ।४२।
 छान छिवाध गठि जिवाध, गनिका यटी विमान में ।
 सटना अकरे कुं मत मारै, पहुँचे आन निदान में ।४३।
 अजमेल से अधम उधारे, पतित पावन भिरद तास है ।
 केशो आन भया अनजरा, षट दल कीनी हास है ।४४।
 धना भक्त का भेत निपाया, माधो दध सिक्कात है
 पएडा पांव जुआया सतगुरु, जगन्नाथ की जात है ।४५।
 भक्ति हेतु केशो अनजरा, संग रैदास कमाल थे ।
 हे हर हे हर होती आध, गूल छध और पाल थे ।४६।
 गैजी प्याल भिसाल सतगुरु, अचल हिरभर थीर हैं ।
 भक्ति हेत आन काया धर आये, अभिगत सतकभीर हैं ।४७।
 नानक दादू अगम अगाधू, तेरी जहाज भेवट सही ।
 सुभ सागर के हंस आये, भक्ति हिरभर उर धरी ।४८।
 कोटि भानु प्रकाश पूरषा, रंम रंम की लार है ।
 अचल अलंगी है सतसंगी, अभिगत का दीदार है ।४९।
 धन सतगुरु उपदेश देवा, यौरासी भ्रम भेटही ।

તેજ પૂંજ આન દેહ ઘર કર, ઘસ વિધિ હમ કું ભેંટ હીં ।૫૦।
 શબ્દ નિવાસ આકાશવાણી, ચોહ સતગુરુ કા રુપ હૈ ।
 ચન્દ સૂરજ ના પવન ના પાની, ના જહાં છાયા ધૂપ હૈ ।૫૧।
 રહતા રમતા, રામ સાહિબ, અપગત અલહ અલેખ હૈ ।
 ભૂલે પંથ બિટબ્બ વાદી, કુલ કા ખાવિંદ એક હૈ ।૫૨।
 રાંમ રાંમ મેં જાપ જપ લે, અષ્ટ કમલ દલ મેલ હૈ ।
 સુરતિ નિરતિ કું કમલ પઠાવો, જહાં દીપક બિન તેલ હૈ ।૫૩।
 હરદમ ખોજ હનોજ હાજર, ત્રિવેણી કે તીર હૈં ।
 દાસ ગરીબ તબીબ સતગુરુ, બન્દી છોડ કબીર હૈ ।૫૪।

● અસુર નિકંદન રમૈણી ●

॥ અથ મંગલાચરણ ॥

ગરીબ નમો નમો સત્ પુરુષ કું, નમસ્કાર ગુરુ કીન્હી ।
 સુરનર મુનિજન સાધવા, સંતો સર્વસ દીન્હી ।૧।
 સતગુરુ સાહિબ સંત સબ ડણ્ડોતમ્ પ્રણામ ।
 આગે પીછે મધ્ય હુએ, તિન કું જા કુરબાન ।૨।
 નરાકાર નિરવિધં, કાલ જાલ ભય ભંજનં ।
 નિર્લેપં નિજ નિર્ગુણં, અકલ અનૂપ બેસુન્ન ધુનિ ।૩।
 સોહં સુરતિ સમાપતં, સકલ સમાના નિરતિ લે । ઉજલ
 હિરંબર હરદમં બે પરવાહઅથાહ હૈ, વાર પાર નહીં મધ્યતં ।૪।
 ગરીબ જો સુમિરત સિદ્ધ હોઈ, ગણ નાયક ગલતાના ।
 કરો અનુગ્રહ સોઈ, પારસ પદ પ્રવાના ।૫।
 આદિ ગણેશ મનાઈ, ગણ નાયક દેવન દેવા ।
 ચરણ કવંલ લ્યો લાઈ, આદિ અંત કરહૂં સેવા ।૬।
 પરમ શક્તિ સંગીતં, રિદ્ધિ સિદ્ધિ દાતા સોઈ ।
 અભિગત ગુણહ અતીતં, સતપુરુષ નિર્મોહી ।૭।
 જગદમ્બા જગદીશં, મંગલ રુપ મુરારી ।
 તન મન અરપું શીશં, ભક્તિ મુક્તિ ભણારી ।૮।

सुर नर मुनिजन ध्यायें, ब्रह्मा विष्णु महेशा ।
 शेष सहस्र मुज गायें, पूजें आदि गणेशा ।।
 धन्व कुंभेर सरीभा, वरुण धर्मराय ध्यायें ।
 सुमरथ ज्रुपन ज्रुका, मन धरुणा इल पायें ।१०।
 तेतीस कोटि अधारा, ध्यायें सहस्र अठासी ।
 उतरैं भवजल पारा, कृति हें यम की झंसी ।११।

(रमैली)

सतपुरुष समरथ ओकारा, अदली पुरुष कभीर हमारा ।१।
 आदि जुगादि दया के सागर, काल कर्म के भौयन आगर ।२।
 दुःखभंजन दरवेश दयाला, असुर निकन्टन कर पैमाला ।३।
 आप भाक पावक और पौना, गगन सुन्न दरयाई दौना ।४।
 धर्मराय दरबानी येरा, सुर असुरों का करै निभेरा ।५।
 सत का राज धर्मराय करहीं, अपना किया सलै दंड भरहीं ।६।
 शंकर शेष रु ब्रह्मा विष्णु, नारद शारद ज उर रसनं ।७।
 गौरिज और गणेश गोसांई, कारज सकल सिद्ध हो जाई ।८।
 ब्रह्मा विष्णु अरु शम्भू शेषा, तीनों देव दयालु हमेशा ।९।
 सावित्री और लक्ष्मी गौरा, तिहुं देवा सिर कर हें चौरा ।१०।
 पाँच तत आरम्भन कीना, तीन गुणन मध्य साभा ग्रीना ।११।

सतपुरुष सैं ओंकारा, अभिगत रुप रथै गौनारा १२२
 कश्य मश्य कुरभम और धौला, सिरजनहार पुरुष है मौला १२३
 लजयौरासी साज बनाया, भगलीगर कुं भगल उपाया १२४
 उपरें भिनसैं आयें जहीं, मूल जीज कुं संसा नाहीं १२५
 लील नाम सैं भ्रहा आये, आदि ओउम् के पुत्र कहाये १२६
 शम्भलू मनु भ्रहा की साभा, भ्रग यजु साम अथर्वन भाषा १२७
 पीवरत भया उतानं पाता, ज कै ध्रुव हें आत्म गयाता १२८
 सनक सनन्दनं संत कुमारा, चार पुत्र अनुरागी धारा १२९
 तेतीस कोटि कलाविस्तारी, सहंस अठासी मुनिजनधारी १३०
 कश्यप पुत्र सूरज सुर ज्ञानी, तीन लोक में किरण समानी १३१
 साठ हजार संगी भाल केलं, जीना रागी अजभ जलेलं १३२
 तीन कोटि योधा संग जकै, सिक्कभंधी हें पूर्ण साके १३३
 हाथ भडग गल पुष्पकी माला, कश्यप सुत है रुप भिसाला १३४

कौसत भणि जडया विमान तुम्हारा,

सुरनर मुनिजन करत जुहारा १२५

यन्त सूर यकये पृथ्वी माहीं, निसवासर चरणौंचित लाहीं १२६
 पीठै सूरज सनमुज यन्टा, काटैं त्रिलोकी के इंद १२७

તારાયણ સબ સ્વર્ગ સમૂલં, પખે રહેં સતગુરુ કે ફૂલં ।૨૮।
 જય જય બ્રહ્મા સમર્થ સ્વામી, ચેતી કલા પર પદ ધામી ।૨૯।
 જય જય શમ્ભૂ શંકર નાથા, કલા ગણેશં રુગીરિજ માતા ।૩૦।
 કોટિ કટક પૈમાલ કરંતા, એસા શમ્ભૂ સમરથ કન્તા ।૩૧।
 ચન્દ લિલાટ સૂર સંગીતા, જોગી શંકર ધ્યાન ઉદીતા ।૩૨।
 નીલ કંઠ સોહે ગરુડાસન, શમ્ભૂ જોગી અચલ સિંઘાસન ।૩૩।
 ગંગ તરંગ છુટ્ટે બહુધારા, અજપા તારી જય જય કારા ।૩૪।

બદ્ધિ સિદ્ધિ દાતા શમ્ભૂ ગોસાંઈ,

દાલીદર મોચ સભૈ હો જાઈ ।૩૫।

આસન પદમ્ લગાયે જોગી, નિહધચ્ચયા નિર્બાની ભોગી ।૩૬।
 સર્પ ભુવંગ ગલે રંડ માલા, વૃષભ ચટિયે દીન દયાલા ।૩૭।
 વામ્ને કર ત્રિશૂલ વિરાજે, દહને કર સુદર્શન સાજે ।૩૮।
 સુન અરદાસ દેવન કે દેવા, શમ્ભુ જોગી અલખ અભેવા ।૩૯।
 વૂ પૈમાલ કરે પલ માંહી, એસે સમર્થ શમ્ભૂ સાંઈ ।૪૦।
 એક લખ યોજન ધવજ ફરકેં, પચરંગઝાદે મોહરૈ રખે ।૪૧।
 કાલ ભદ્ર કૃત દેવ બુલાઈં, શંકર કે દલ સબ હી ધ્યાઈં ।૪૨।
 ભૈરોં ખિત્રપાલ પલીતં, ભૂત અર દેંત ચટે સંગીતં ।૪૩।

राक्षस लज्जन बिरह तुम्हारा, जयलंका पर पद्म अठारा १४४।
 कोट्यों गंधर्व कमंड यदायें, शंकर दलगिनती नहीं आयें १४५।
 मायें हाक दहाक चिंधारें, अग्नि यकू जाणों तन जायें १४६।
 कंध्या शेष धरनि थररानी, जा दिन लंका घाली धानी १४७।
 तुम् शम्भूषण के धशा, वृषभ यटिये बिसवे बीसा १४८।
 धन्द्रकुभेर और परुष भुलाओं, रापति सेत सिंधासन ल्याओं १४९।
 धन्द्र दल जादल दरियाध, छयानयें कोटि की हुर्य यडाध १५०।
 सुरपति यठे धन्द्र अनुरागी, अनन्त पद्म गंधर्व जडलागी १५१।

किसन भएडारी यठे कुभेरा,

अज दिल्ली मंडल जौहरयों डेरा १५२।

परुष पिनोद यठे ब्रह्मज्ञानी, कला सम्पूर्ण जारहजानी १५३।
 धर्मराय आदि जूगादि येरा, यौदहकोटि कटक दलतेरा १५४।
 यित्रगुप्त के कागज मांही, जेता उपजया सतगुरु सांघ १५५।
 सातों लोक पाल का रासा, उर में धरिये साधू दासा १५६।
 विष्णुनाथ हैं असुर निकन्डन, संतों के सज काटें इन्डन १५७।
 नरसिंध रूप धरे गुरुराया, हिरणाकुस कुं मारन धाया १५८।
 संपयकगदापद्म विरायें, भाल तिलक जाकें उर सायें १५९।

વાહન ગરુડ કૃષ્ણ અસવારા, લક્ષ્મી ટૌરે ચોર અપારા ।૬૦।
 રાવણ મહિરાવણ સે મારે, સેતુ બાંધ સેના દલ ત્યારે ।૬૧।
 જરાસિંઘ ઓર બાલિ ખપાએ, કંસ કેસિ યાનોર હરાયે ।૬૨।
 કાલીદહ મેં નાગી નાથા, સિસુપાલ ચક્ર સૈંકાટયા માથા ।૬૩।
 કાલયવનમથુરા પરઘાયે, ઠારા કોટિ કટક ચટઆએ ।૬૪।
 મુચકંદ પર પીતામ્બર ડારયા, કાલયવન જહાં બેગિ સિંઘારયા ।૬૫।
 પરશુરામ બાવન અવતારા, કોઈ ન જાને ભેદ તુમ્હારા ।૬૬।
 સંખાસુર મારે નિર્ભાની, વરાહ રુપ ઘરે પરવાની ।૬૭।
 રામ ઓતાર રાવણ કી બેરા, હનુમંત હાકા સુની સુમેરા ।૬૮।
 આદિ મૂલ વેદ ઓમકારા, અસુર નિકળ્લ કીન સિંઘારા ।૬૯।
 વાશિષ્ઠ વિશ્વામિત્ર આએ, દુર્વાસા ઓર યુણક બુલાએ ।૭૦।
 કપલકલંદર કીન જુહારા, કૌંજ નકીબ સભન સિરદારા ।૭૧।
 ગોરખ દત્ત દિગમ્બર બાલા, હનુમંત અંગદ રુપ વિશાલા ।૭૨।
 ધ્રુવ પ્રહલાદ ઓર જનક વિદેહી, સુખદે સંગી પરમ સનેહી ।૭૩।
 પારાસુર ઓર વ્યાસ બુલાએ, નલ નીલ મૌહરે ચટ ઘાએ ।૭૪।
 સુગ્રીવ સંગ ઓર લષ્મનબાલા, જેર ઘટા આએ ઘન કાલા ।૭૫।
 જૈદે પાયલ જંગ બજાએ, અખમેલ અરુ હરિશચન્દ્ર આએ ।૭૬।

તામરઘુજ મોરઘુજ રાજ, અમ્બીરષ કર હૈ પૂર્ણ કાજ ૧૭૦
 સૂરજ બંસી પાંચો પાંડો, કાલ મીચ સિર દેવે ડાંડો ૧૭૧
 ધર્મ યુધિષ્ઠિર ધરે ધિયાના, અર્જુન લખ સંઘાની બાના ૧૭૨
 સહદે ભીમ નકુલ ઓર કૌંતા, દ્રોપદી જંગ કા દીના જ્યોતાં ૧૭૩
 હાથ ખપ્પર અરુ મસ્તક બિંદા, ઠારહ ખૂહનીં મેલે દુંદા ૧૭૪
 દેવી શિવ શિવ કરે સિંઘારે, ખડગબાન ચકરોં સૈં મારેં ૧૭૫
 ચોંસઠ જોગાનિ બાવન બીરા, ભક્ષણ બદન કરેં તદવીરા ૧૭૬
 અસુર કટક ધૂમર ઉડ જાઈ, સુરોં રક્ષા કરેં ગોસાઈ ૧૭૭
 પચરંગ ઝણડેલંબ લહરિયા, દકખન કેદલ ઉતર ઉતરિયા ૧૭૮
 પચરંગ ઝણડે લંબ ચલાયે, દકખન કે દલ ઉતર ઘાયે ૧૭૯
 મોહરે હનુમંત ગોરખ બાલા, હરિ કે હેત હરોલ હમાલા ૧૮૦
 ચિંહડોલ યુધક દુર્વાસા દેવા । અસુર નિકંદન બૂડત ખેવા ૧૮૧
 બલિ અરુશેષ પતાલોં સાખા, સનકસનબદન સુરગોંહાકા ૧૮૨
 દહું દિશ બાજુ ધ્રુ પ્રહલાદા, કોટિ કટક દલ કટા ધ્યાદા ૧૮૩
 બજ બાન કી બોઠોં, બાડી, સતગુરુ સંત જુત હૈ રાડી ૧૮૪
 જે કોઈ માને શબ્દ હમારા, રાજ કરે કાબુલ કંધારા ૧૮૫
 અરબ ખરબ મક્કે કું ધ્યાઠોં, મદીના બાંધ હદ્ મેં લ્યાઠોં ૧૮૬

धरा तुरा कहां शिकारी, गढ गजनी लग है असवारी ।६४।
 दिल्ली मंडल पाप की भूमा, धरती नाल जगाओं सूमा ।६५।
 हस्ती घोरा कटक सिंघारों, दृष्टि परै असुरों दल मारों ।६६।
 संभ पंचायन नादू टेरं, स्वर्ग पतालौ हाक सुमेरं ।६७।
 जालमीक सुर जाया जंधा, पांडो जग्य द्वापर की संघा ।६८।
 नारद कुम्भक ऋषि कुर्भाना, मारकएडेरुमी रिषिआना ।६९।
 धन्द्ररिषिअरुअकतालअस्वामी, और संत साधूघषानामी ।१००।
 नाथ जलंधर और अजैपाला, गुर मछंदर गोरभजाला ।१०१।
 भरथरी गोपी चन्दा जोगी, सुलतान अधम है सभरसभोगी ।१०२।
 नरहरिदास पणैअलिभीषम, व्यास जयन परमानी सीषं ।१०३।
 नामा और रैदास रसीला, कोर्धन जने अविगत लीला ।१०४।
 पीपा धन्ना यट्टे जाजुटा, सेठि समन और फ़रीटा ।१०५।
 दादूनानक नाद जजये, मलूक दास तुलसी यट आये ।१०६।
 कमाल मल्ल और सुर ज्ञानी, रामानन्द के हैं कुरमानी ।१०७।
 मीराभाई और कमाली, मिलनी नाथै टे टे ताली ।१०८।
 नासकेतु नकीज हमारा, उधालक मुनि करत जुहारा ।१०९।
 साहिज तप्त कबीर भवासा, दिल्ली मंडल लीजैवासा ।११०।
 सतगुरु दिल्ली मंडल आयसी, सूतीधरनी सुभजगायसी ।१११।
 कागभुसुंड छत्र कै आगै, गंधर्व करत चलतहैं रागै ।११२।
 अंता गुफ़तार रासा, पढ़ैगा सो यढ़ैगा ।११३।

यम्पैगा पर भूमि सीम, साक्षी कृष्ण
 पांचो पांडो भारथी भीम १९१४।
 द्रोपदी के अप्पर में मेदनी समायसी,
 यौसठ जोगनी मंगल गायसी १९१५।
 भजभाष का ताला राक्षस सिर ठोक सी,
 दक्षभन के दल दीप उत्तर कुं गोक सी १९१६।
 दिल्ली मंडल राज त्रिकुट कुं साधसी,
 यह लीला प्रमान जो सतगुरु कुं आराध सी १९१७।
 कजली भन के कुंजर ज्यूं गोइन के गिलोल हैं,
 का रासा भंग जाली यहुंडोल है १९१८।
 निहकलंक अंस लीला कालंदर कुं मार सी,
 अर्ध लाभ वर्ष भाकी दानें और दूतों को सिंघारसी १९१९।
 कलियुग की आदि में यानौर कंस मारे थे,
 गेता की आदि में, हिरणाकुश पछारे थे १९२०।
 भलि की विलास यज्ञ सुरपति पुकारे थे,
 वामन स्वरुप घर कीन्हीं सुरपति पुकार, भलि जैन निस्तारे थे १९२१।
 कलियुग की आदि जारां सदी की अंत है दूलह दयाल देव ।
 जनत कोर्ष संत भेव यौही जाला कंत है १९२२।

દિલ્લી કે તપ્ત છગ ફેર ભી ફિરાય સી,
ખેલત ગુફતાર સૈન ભંજન સબ ફોકટ ફૈન,
મહિયલ રાજ બાલા પુરુષ સતગુરુ દિખલાય સી ૧૯૨૩
આવૈગા દકખન સૈં દિવાના, કાબુલ કા
કાલ કીલ કિલિયં ગલ હૈ તુરકાના ૧૯૨૪
કિલ કિલી કિલિયં ઓતાર કલાં, જુતન જંગ મુંઝમલા
ઐસા પુરુષ આયા કહતા હૈ ગરીબદાસા,
દિલ્લી મંડલ હોય વિલાસ, નિહકલંક રાયા ૧૯૨૫

॥ રક્ષા મંત્ર ॥

સતગુરુ શરણ શરણાર્થ, શરણ ગહેકછુ ભય
નહીં વ્યાપૈ, કાલ જાલ ભય મિટ જાહીં ।
રોગ શોગ છલ છિદ્ર ન વ્યાપૈ, સન્મુખ ના ઠહરાઈ ।
જહર અગ્નિ તન નિકટ ન આવૈ, દૂર જાત રંગાર્થ ।
બીર બેતાલ બાણ ના લાગૈ, જમ કે કોટ ટહાર્થ ।
અઠાનવે પુણ્ય મૂઠ ના લાગૈ, ઉલ્ટ તાહી ધરખાર્થ ।
બૈર કરે સોએ દુઃખ પાવૈ, સુરતિ શબ્દ મિલ જાઈ ।
કહ કબીર હમ જમ દલ પેલ્યા સતગુરુ લાખ દુહાર્થ ।

● સંધ્યા આરતી ●

॥ અથ મંગલાચરણ ॥

ગરીબ નમો નમો સત્ પુરુષ કું, નમસ્કાર ગુરુકીન્હી ।
 સુરનર મુનિજન સાધવા, સંતો સર્વસ દીન્હી ।૧ ।
 સતગુરુ સાહિબ સંત સબ ડણ્ડોતમ્ પ્રણામ ।
 આગે પીછે મધ્ય હુએ, તિન કું જા કુરબાન ।૨।
 નરાકાર નિરવિધં, કાલ જાલ ભય ભંજનં ।
 નિર્લેપં નિજ નિર્ગુણં, અકલ અનૂપ બેસુજ્જ ધુનિ ।૩।
 સોહં સુરતિ સમાપતં, સકલ સમાના નિરતિ લે । ઉજલ
 હિરંબરહરદમં બેપરવાહ અથાહ હૈ, વારપાર નહીં મધ્યતં ।૪।
 ગરીબ જો સુમિરત સિદ્ધ હોઈ, ગણ નાયક ગલતાના ।
 કરો અનુગ્રહ સોઈ, પારસ પદ પ્રવાના ।૫।
 આદિ ગણેશ મનાઈ, ગણ નાયક દેવન દેવા ।
 ચરણ કવંલ લ્યો લાઈ, આદિ અંત કરહૂં સેવા ।૬।
 પરમ શક્તિ સંગીતં, રિદ્ધિ સિદ્ધિ દાતા સોઈ ।
 અભિગત ગુણહ અતીતં, સતપુરુષ નિર્મોહી ।૭।
 જગદમ્બા જગદીશં, મંગલ રુપ મુરારી ।
 તન મન અરપું શીશં, ભક્તિ મુક્તિ ભંડારી ।૮।
 સુર નર મુનિજન ધ્યાવેં, બ્રહ્મા વિષ્ણુ મહેશા ।

શેષ સહસ્ર મુખ ગાર્યેં, પૂજેં આદિ ગણેશા ।૯।
 ઇન્દ્ર કુબેર સરીખા, વરુણ ધર્મરાય દ્યાર્યેં ।
 સુમરથા જીવન જીકા, મન ઇચ્છા ફલ પાર્યેં ।૧૦।
 તેતીસ કોટિ અધારા, દ્યાર્યેં સહસ્ર અઠાસી ।
 ઉતરેં ભવજલ પારા, કટિ હેં ચમ કી ફાંસી ।૧૧।

“આરતી”

(૧)

પહલી આરતી હરિ દરબારે, તેજપૂજ જહાં પ્રાણ ઉધારે ।૧।
 પાતી પંચ પૌહપ કર પૂજા, દેવ નિરંજન ઔર ન દૂજા ।૨।
 ખણખણ મેં આરતી ગાજે, સકલમયી હરિ જોતિ વિરાજે ।૩।
 શાન્તિ સરોવર મજ્જન કીજે, જત કી ઘોતિ તન પર લીજે ।૪।
 ગ્યાન અંગોછા મૈલ ન રાખે, ધર્મ જનેઉ સતમુખ ભાષે ।૫।
 દયા ભાવ તિલક મસ્તક દીજે, પ્રેમ ભક્તિ કા અચમન લીજે ।૬।
 જો નર ઐસી કાર કમાયે, કંઠી માલા સહજ સમાવે ।૭।
 ગાયત્રી સો જો ગિનતી ખોયે, તર્પણ સો જો તમક ન હોયેં ।૮।
 સંધ્યા સો જો સન્ધિ પિછાને, મન પસરે કું ઘટ મેં આને ।૯।
 સો સંધ્યા હમરે મન માની, કહેં કબીર સુનો રે જ્ઞાની ।૧૦।

(૨)

ઐસી આરતી ત્રિભુવન તારે, તેજપુજા જહાં પ્રાણ ઉધારે ।૧।
 પાતી પંચ પૌહપ કર પૂજા, દેવ નિરંજન ઔર ન દૂજા ।૨।
 અનહદ નાદપિણ્ડ બ્રહ્મણ્ડા, બાજતઅહરનિસસદાઅખણ્ડા ।૩।

ਗਗਨਥਾਲ ਜਹਾਂ ਉਡਗਨ ਮੋਤੀ, ਚੰਦ ਸੂਰ ਜਹਾਂ ਨਿਰਮਲ ਜੋਤੀ ।੪।
 ਤਨ ਮਨ ਧਨ ਸਭ ਅਰਪਣ ਕੀਠਾ, ਪਰਮ ਪੁਰੁਖ ਜਿਨਆਤਮ ਚੀਠਾ ।੫।
 ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਭਯਾ ਉਝਿਆਰਾ, ਕਹੈਂ ਕਠੀਰ ਮੈਂ ਏਸ ਤੁਮ੍ਹਾਰਾ ।੬।

(੩)

ਸੰਘਾ ਆਰਤੀ ਕਰੋ ਵਿਧਾਰੀ, ਝਾਲ ਫੂਟ ਜਮ ਰਹੈਂ ਝਖ ਮਾਰੀ ।੧।
 ਲਾਗਯਾ ਸੁਖਮਯਾ ਕੂੰਘੀ ਤਾਰਾ, ਅਨਠਏ ਸਭਏ ਉਠੈਂ ਝਨਕਾਰਾ ।੨।
 ਉਨਮੁਨਿਸੰਯਮ ਅਗਮ ਧਰ ਜਾਏ, ਅਠੈਂਕਮਲ ਮੈਂ ਰਹਾ ਸਮਾਏ ।੩।
 ਤ੍ਰਿਕੁਟੀ ਸੰਯਮ ਕਰ ਲੇ ਏਰਸ਼ਨ, ਏਖਤਨਿਰਖਤਮਨਠੋਯਪ੍ਰਸੰਨ ।੪।
 ਪ੍ਰੇਮ ਮਗਨ ਠੋਯ ਆਰਤੀ ਗਾਏ, ਕਹੈਂ ਕਠੀਰ ਠੈਂਠਲਠਠੁਰ ਨ ਆਏ ।੫।

(੪)

ਠਰਿਏਰੁਯੁ ਕਾ ਮਰਮ ਨ ਪਾਯਾ, ਜਿਨ ਚੈਠ ਚੋਲਾ ਅਯਠ ਠਨਾਯਾ ।੧।
 ਪਾਨੀ ਕੀ ਸੁਏ ਪਪਨ ਕਾ ਘਾਗਾ, ਨੌ ਏਸ ਮਾਸ ਸੀਮਤੇ ਲਾਗਾ ।੨।
 ਪਾਂਧ ਤਤ ਕੀ ਗੁਏਰੀ ਠਨਾਏ, ਚਠ ਸੂਰ ਏ ਠਿਗਰੀ ਲਗਾਏ ।੩।
 ਕੋਠਿ ਜਤਨ ਕਰ ਮੁਕੁਟ ਠਨਾਯਾ, ਠਿਯਠਿਯ ਠੀਰਾ ਲਾਲ ਲਗਾਯਾ ।੪।
 ਆਏ ਸੀਏਂ ਆਏ ਠਨਾਏਂ, ਪ੍ਰਾਏ ਪੁਰੁਖ ਕੁੰ ਲੇ ਪਠਰਾਏਂ ।੫।
 ਕਹੈਂ ਕਠੀਰ ਸੋਏ ਜਨ ਮੇਰਾ, ਨੀਰ ਘੀਰ ਕਾ ਕਰੈਂ ਨਿਠੇਰਾ ।੬।

(੫)

ਰਾਮ ਨਿਰੰਯਨ ਆਰਤੀ ਠੇਰੀ, ਅਠਿਗਤ ਗਤਿ ਕੁਏ
 ਸਮਝ ਪਡੇ ਨਠੀਂ, ਕਠੂੰ ਪਠੁੰਯੇ ਮਤਿ ਮੇਰੀ ।੧।
 ਨਰਾਕਾਰ ਨਿਰੋਪ ਨਿਰੰਯਨ, ਗੁਏਠ ਅਤੀਤ ਠਿਠੂੰ ਏਯਾ ।

જ્ઞાન ધ્યાન સે રહેં નિરાલા, જાની જાય ન સેવા ।૨।
 સનક સનંદન નારદ મુનિજન, શેષ પાર નહીં પાવે ।
 શંકર ધ્યાન ધરેં નિષવાસર, અજહૂં તાહિ સુલગાયેં ।૩।
 સબ સુમરેં અપને અનુમાના, તો ગતિ લખી ન જાઈ ।
 કહેં કબીર કૃપા કર જન પર, જયોં હે ત્યોં સમગાઈ ।૪।

(૬)

નૂર કી આરતી નૂર કે છાજે, નૂર કે તાલ પખાવજ બાજેં ।૧।
 નૂર કે ગાયન નૂર કું ગાયેં, નૂર કે સુનતે બહુર ન આપેં ।૨।
 નૂર કી બાણી બોલે નૂરા, ઝિલમિલ નૂર રહા ભરપૂરા ।૩।
 નૂર કબીરા નૂર હી ભાવે, નૂર કે કહે પરમ પદ પાયેં ।૪।

(૭)

તેજ કી આરતી તેજ કે આગે, તેજ કા ભોગ તેજ કું લાગે ।૧।
 તેજ પખાવજ તેજ બજાયે, તેજ હી નાચે તેજ હી ગાયે ।૨।
 તેજ કા થાલ તેજ કી બાતી, તેજ કા પુષ્પ તેજ કી પાતી ।૩।
 તેજ કે આગે તેજ વિરાજે, તેજ કબીરા આરતી સાજે ।૪।

(૮)

આપે આરતી આપે સાજે, આપે કિંગર આપે બાજે ।૧।
 આપે તાલ ઝાંઝ ઝનકારા, આપ નાચે આપ દેખન હારા ।૨।
 આપે દીપક આપે બાતી, આપે પુષ્પ આપ હી પાતી ।૩।

કહે કબીર એસી આરતી ગાઊં, આપા મધ્ય આપ સમાઊં ૧૪

(૯)

અદલી આરતી અદલ સમોઈ, નિરભે પદ મેં મિલના હોઈ ૧૫
 દિલ કા દીપ પવન કી બાતી, ચિત્ત કા ચન્દન પાંચો પાતી ૧૨
 તત્ત કા તિલક ધ્યાન કી ધોતી, મન કી માલા અજપા જોતી ૧૩
 નૂર કે દીપ નૂર કે ચોરા, નૂર કે પુષ્પ નૂર કે ભોરા ૧૪
 નૂર કી ગાંઝ નૂર કી ગાલરિ, નૂર કે સંખ નૂર કી ટાલરિ ૧૫
 નૂર કી સોંજ નૂર કી સેવા, નૂર કે સેવક નૂર કે દેવા ૧૬
 આદિ પુરુષ અદલી અનુરાગી, સુન્ન સંપટ મેં સેવા લાગી ૧૭
 ખોખો કમલ સુરતિ કી ડોરી, અગર દીપ મેં ખેલો હોરી ૧૮
 નિર્ભય પદ મેં નિરતિ સમાની, દાસ ગરીબ દરસ દરબાની ૧૯

(૧૦)

અદલી આરતી અદલ ઉચારા, સતપુરુષ દીજો દીદારા ૧૫
 કેસે કર છૂટેં ચોરાસી, જૂની સંકટ બહુત તિરાસી ૧૨
 જુગન જુગન હમ કહતે આયે, ભોસાગર સે જુવ છુટાયે ૧૩
 કર વિશ્વાસ સ્વાસ કું પેખો, યા તન મેં મન મૂરતિ દેખો ૧૪
 સ્વાસા પારસ ભેદ હમારા, જો ખોજે સો ઉતરે પારા ૧૫
 સ્વાસા પારસ આદિ નિશાની, જો ખોજે સો હોય દરબાની ૧૬
 હરદમ નામ સુહંગમ સોઈ, આપા ગવન બહુર નહીં હોઈ ૧૭

अज तो चढे नाम के छाजे, गगन मंडल में नोअत जाखें ।८।
अगर अलील शब्द सहदानी, दास गरीअ विहंगम जानी ।९।

(११)

अदली आरती असल अजाना, कोली जुने अिहंगम ताना ।१।
ज्ञान का राध ध्यान की तुरिया, नाम का धागा निश्चय बुरिया ।२।
प्रेम की पान कमल की भाडी, सुरति का सूत जुने निज गाढी ।३।
नूर की नाल किंरै दिनराती, ज कोली कुं काल न जाती ।४।
कुल का भूँटा घरनी गाडा, गहर गरीना ताना गाढा ।
निरति की नली जुने जे कोर्य, सो तो कोली अविचल होर्य ।५।
रेज राजिक का जुन दीजे, असे सतगुरु साहिअ रीते ।७।
दास गरीअ सोर्य सतकोली, ताना जुन है अर्स अमोली ।८।

(१२)

अदली आरती असल अजूनी, नाम अिना है काया सूनी ।१।
गूडी काया जाल लुहारा, धला पिंगुला सुषमन द्वारा ।२।
कृतधनी भूले नरलोर्य, ज घट निश्चय नाम न होर्य ।३।
सो नर कीट पतंग भवंगा, चौरासी में घर हैं अंगा ।४।
उदमिज जानी भुगतें प्राणी, समतें नाहीं शब्द सहदानी ।५।
हम हैं शब्द शब्द हम माहीं, हम से मिन्न और कुछ नाहीं ।६।
पाप पुष्ट्य दो जीज अनाया, शब्द भेद किन्हें अिरले पाया ।७।

શબ્દ સર્વ લોક મેં ગાજે, શબ્દ વજુર શબ્દ હે રાજે ।૮।
શબ્દ સ્થાવર જંગમ જોગી, દાસ ગરીબ શબ્દ રસ ભોગી ।૯।

(૧૩)

અદલી આરતી અસલ જમાના, જમ જૈરા મેટૂં તલબાના ।
ધર્મરાય પર હમરી ઘાઈ, નોબત નામ ચટો લે ભાઈ ।૨।
ચિત્ર ગુપ્ત કે કાગજ કીરું, જુગન જુગન મેટૂં તકસીરું ।૩।
અદલી ગ્યાન અદલ ઇક રાસા, સુનકર હંસ ન પાપે ત્રાસા ।૪।
અજરાઈલ જોરાવર દાના, ધર્મરાય કા હે તલવાના ।૫।
મેટૂં તલબ કરું તાગીરા, ભેટે દાસ ગરીબ કબીરા ।૬।

(૧૪)

અદલી આરતી અસલ પઠાઈ, જુગન જુગન કા લેખા લ્યાઈ ।૧।
જા દિન નાથે પિણ્ડ ન પ્રાણા, નહીં પાની પવન જિમીં અસમાના ।૨।
કચ્છ મચ્છ કુરમ્મ ન કાયા, ચન્દ સૂર નહીં દીપ બનાયા ।૩।
શેષ મહેશ ગણેશ ન બ્રહ્મા, નારદ શારદ ન વિશ્વકર્મા ।૪।
સિદ્ધ ચૌરાસી ના તેતીસોં, નો ઓતાર નહીં ચોબીસો ।૫।
પાંચ તત નાહીં ગુણ તીના, નાદ બિંદ નાહીં ઘટ સીના ।૬।
ચિત્રગુપ્ત નહીં કૃતિમ બાજુ, ધર્મરાય નહીં પહિંત કાજુ ।૭।
ધૂંધૂંકાર અનન્ત જુગબીતે, જા દિન કાગજ કહો કિન ચીતે ।૮।
જા દિન થે હમ તખત ખવાસા, તન કે પાજુસેવક દાસા ।૯।

સંખ જુગન પરલો પ્રવાના, સત પુરુષ કે સંગ રહાના ।૧૦।
દાસ ગરીબ કબીર કા ચેરા, સત લોક અમરપુર ડેરા ।૧૧।

(૧૫)

એસી આરતી પારખ લીજે, તન મન ધન સબ અર્પણ કીજે ।૧।
જકે નોલખ કુઝજ દિવાલે ભારી, ગોવર્ધન સે અનન્ત અપારી ।૨।
અનન્ત કોટિ જકે બાજે બાજે, અનહદ નાદ અમરપુર સાજે ।૩।
સુજ મહલ સતલોક નિધાના, અગમદીપ દેખ્યા અસ્થાના ।૪।
અગરદીપમે ધ્યાન સમોઈ, ઝિલમિલઝિલમિલઝિલમિલહોઈ ।૫।
તાતે ખોજે કાયા કાશી, દાસ ગરીબ મિલે અપિનાસી ।૬।

(૧૬)

એસી આરતી અપરમ્ પારા, થાકે બ્રહ્મા વેદ ઉચારા ।૧।
અનન્ત કોટિ જકે શમ્મુધ્યાની, બ્રહ્મા સંખ વેદ પઢેબાની ।૨।
ઇન્દ્ર અનન્ત મેઘ રસમાલા, શબ્દ અતીત બિરધ નહીં બાલા ।૩।
ચન્દ સૂર જકે અનન્તચિરાગા, શબ્દ અતીત અજબરંગબાગા ।૪।
સાત સમુદ્ર જકે અંજન નૈના, શબ્દ અતીત અજબરંગ બૈના ।૫।
અનન્ત કોટિ જકે બાજે બાજે, પૂર્ણબ્રહ્મ અમરપુર સાજે ।૬।
તીસ કોટિ રામા ઓતારી, સીતા સંગ રહતી નારી ।૭।
તીન પદમ જકે ભગવાના, સખ નીલ કન્હવા સંગ જાના ।૮।
તીસ કોટિ સીતા સંગ ચેરી, સખ નીલ રાધા દે ફેરી ।૯।

ਜਾਕੇ ਅਰਧ ਰੁਮ ਪਰ ਸਕਲ ਪਸਾਰਾ, ਐਸਾ ਪੂਰਾ ਭਲਾ ਹਮਾਰਾ ।੧੦।
 ਏਸ ਗਰੀਭ ਕਹੈ ਨਰਲੋਠ, ਯੋਹ ਪਦ ਯੀਨੈ ਚਿਰਲਾ ਚੋਠ ।੧੧।
 ਗਰੀਭ, ਸਤਵਾਈ ਸਭ ਸੰਤ ਹੋਂ, ਆਪ ਆਪਨੇ ਧਾਮ ।
 ਆਜਿਯ ਕੀ ਅਰਦਾਸ ਹੈ, ਸਭ ਸੰਤਨ ਪ੍ਰਥਾਮ ।੧੨।
 (ਆਰਤੀਨੀ ਸਾਥੇ ਸਯੰਗ ਕਰਵਾਨੀ ਚੇ)

ਗੁਰੂ ਜ਼ਾਨ ਅਮਾਨ ਅਡੋਲ ਅਭੋਲ ਹੈ, ਸਤਗੁਰੂ ਸ਼ਠ ਸੇਰੀ ਪਿਠਾਨੀ
 ਏਸ ਗਰੀਭ ਕਠੀਰ ਸਤਗੁਰੂ ਮਿਲੇ, ਆਨਅਸਥਾਨ ਰੋਧਾ ਚੁਡਾਨੀ ।੧।
 ਏਨਨ ਕੇ ਜੁ ਏਯਾਲ ਭਕਿਤ ਚਿਰਏ ਏੀਯਿਐ,
 ਖਾਨੇ ਖਾਏ ਗੁਲਾਮ ਅਪਨਾ ਕਰ ਲੀਯਿਐ । ਟੇਕ ।
 ਖਾਨੇ ਖਾਏ ਗੁਲਾਮ ਤੁਮਹਾਰਾ ਹੈ ਸਹੀ,
 ਮੇਹਰਭਾਨ ਮਹਭੂਭ ਜੁਗਨ ਜੁਗ ਪਤ ਰਹੀ ।੧।
 ਭਾਂਏ ਕਾ ਖਮ ਗੁਲਾਮ ਗੁਲਾਮ ਗੁਲਾਮ ਹੈ ।
 ਖਡਾ ਰਹੇ ਏਰਭਾਰ, ਸੁ ਆਠੀ ਖਮ ਹੈ ।੨।
 ਸੇਵਕ ਤਲਭਏਰ, ਏਰ ਤੁਮਹਾਰੇ ਕੂਕ ਹੀ ।
 ਅਵਗੁਠ ਅਨੰਤ ਅਪਾਰ, ਪਡੀ ਮੋਹਿ ਚੂਕ ਹੀ ।੩।
 ਮੈਂ ਏਰ ਕਾ ਭਾਂਏ ਖਾਏ, ਅਯ ਮੇਰੀ ਮਾਨਿਏ ।
 ਖਨ ਕਹਤੇ ਏਸ ਗਰੀਭ ਅਪਨਾ ਕਰ ਖਾਨਿਏ ।੪।

‘ਸ਼ਾਖੀ’

ਗਰੀਭ, ਖਲ ਥਲ ਸਾਕੀ ਏਕ ਹੈ, ਡੁੰਗਰ ਡਹਰ ਏਯਾਲ ।

दसों दिशा कुं दर्शनं, ना कहीं जेरा काल ।१।
 गरीज, जै जै जै करुणामर्ष, जै जै जै जगदीश ।
 जै जै जै तूं जगत गुरु, पूर्ण निश्चये जीस ।२।
 राग रुप रघुवीर है, मोहन जका नाम ।
 मुरली मधुर जजवही, गरीज दास जलि जंव ।३।
 गरीज, जांटी जम गुलाम की, सुनियों अर्ज अवाज ।
 यौह पाजु संग लीजियो, जल लग तुमरा राज ।४।
 गरीज, परलो कोटि अनन्त हैं, धरनी अम्बर घौल ।
 में दरजारी दर भडा, अचल तुम्हारी पौलि ।५।
 गरीज, समर्थ तूं जगदीश है, सतगुरु साहिब सार ।
 में शरणागति आर्षया, तुम हो अधम उधार ।६।
 गरीज, सन्तों की कुलमाल है, परछों पित अनुमान ।
 में सजहन का दास हूं, करो जन्दगी दान ।७।
 गरीज, अरज अवाज अनाथ की, आजिज की अरदास ।
 आवण जणा भेटियो, दीजयो निश्चल वास ।८।
 गरीज, सतगुरु के लक्षण कहुं, चाल विहंगम जीन ।
 सनकादिक पलडै नहीं, शंकर जूहा तीन ।९।
 गरीज दूज ओपन आपकी, जेते सुर नर साध ।
 मुनियर सिद्ध सज देजिया, सतगुरु अगम अगाध ।१०।

गरीब, सतगुरु पूर्ण भ्रष्ट हैं, सतगुरु आप अलेख ।
 सतगुरु रमता राम हैं, या में भीन न भेष ।११।
 पूर्ण भ्रष्ट कृपानिधान, सुन केशो करतार ।
 गरीब दास मुझ दीन की, रणियो बहुत सम्भार ।१२।
 गरीब, पंजा दस्त कबीर का, सिर पर राणो हंस ।
 जम किंकर यम्पै नहीं, उधर जात है वंश ।१३।
 अलल पंज अनुराग है, सुन्न मंडल रहे थीर ।
 दास गरीब उधारिया, सतगुरु मिले कबीर ।१४।
 शरणा पुरुष कबीर का, सल संतन की ओट ।
 गरीब दास रक्षा करें, कबहु न लागै चोट ।१५।
 गरीब, सतपाटी के चरणों की, सिर पर डारुं धूर ।
 यौरासी निश्चय भिटै, पहुँचै तप्त हजुर ।१६।
 शब्द स्वरुपी उतरे, सतगुरु सत कबीर ।
 दास गरीब दयाल हैं, डिगे भंधायें धीर ।१७।
 कर जोरुं विनती करुं, धरुं चरण पर शीश ।
 सतगुरु दास गरीब हैं, पूर्ण भिसवे बीस ।१८।
 नाम लिये से सल भडे रिंचक नहीं कसूर ।
 गरीब दास के चरणों की, सिर पर डारुं धूर ।१९।
 गरीब, जिस मण्डल साधु नहीं, नदी नहीं गुंजार ।
 तज हंसा वह देसडा, जम की मोटी मार ।२०।

गरीज, जिन मिलते सुभ उपजे, मिटें कोटि उपाध ।
 भुवन यतुर्दस दूँटिये, परम स्नेही साध ।२१।
 गरीज, जन्टी छोड दयाल ज़ु, तुम लग हमरी दौड ।
 जेसे काग जहाज का, सुगत और न ठौर ।२२।
 गरीज, साधु माँघ जाप हैं, साधु भाँघ जन्ध ।
 साधु मिलावें राम से, काटें जम के इन्ध ।२३।
 गरीज, सज पदवी के मूल हैं, सकल सिद्ध हैं तीर ।
 दास गरीज सतपुरुष भजे, अभिगत कला कभीर ।२४।
 जिना घषी की जन्धगी, सुभ नहीं तीनों लोक ।
 यरण कमल के ध्यान से गरीज दास संतोष ।२५।

॥ शिखर ॥

तारेंगे तारेंगे तहतीक, सतगुरु तारेंगे ॥टेका॥
 घट ही में गंगा, घट ही में जमुना, घट ही में हैं जगदीश ।१।
 तुमरा ही ज्ञाना, तुमरा ही ध्याना, तुमरे तारन की प्रतीत ।२।
 मन कर धीर जाँध लेरे जौरे, छोड दे न पिछल्यों की रीत ।३।
 दास गरीज सतगुरु का चेरा, टारेंगे जम की रसीद ।४।

(२)

केशो आया है जनजरा, काशी व्याया माल अपारा ॥टेका॥

નૌલખ બોડી ભરી વિશ્ભર, દિયા કબીર ભણારા ।
 ઘરતી ઉપર તમ્બૂ તાને, ચૌપડ કે બૈજરા ।૧।
 કૌન દેશ તેં બાલદ આઈ, ના કહીં બંધ્યા નિવારા ।
 અપરમ્પાર પાર ગતિ તેરી, કિત ઉતરી જલ ધારા ।૨।
 શાહુકાર નહીં કોઈ જાકૈ, કાશી નગર મંગારા ।
 દાસ ગરીબ કલ્પ સે ઉતરે, આપ અલખ કરતારા ।૩।

(૩)

સમરથ સાહિબ રત્ન ઉજાગર, સતપુરુષ મેરે સુખ કે સાગર ।
 જુની સંકટ મેટ ગુંસાઈ, ચરણ કમલ કી મેં બલી જાહી ।
 ભાવ ભક્તિ દિજ્યો પ્રવાના, સાધુ સંગતી પૂર્ણ પદ જ્ઞાના ।
 જન્મ કર્મ મેટો દુઃખ દુંદા, સુખ સાગર મેં આનન્દ કંદા ।
 નિર્મલ નૂર જહૂર જૂહારં, ચન્દ્રગતા દેખો દિદારં ।
 તુમહો બંકાપુર કે વાસી, સતગુરુ કાટો જમ કી ફાંસી ।
 મેહરબાન હો સાહિબ મેરા, ગગન મણ્ડલ મેં દીજૈ ડેરા ।
 ચકવે ચિદાનન્દ અપિનાશી, રિદ્ધિસિદ્ધિ દાતા સબગુણરાશી ।
 પિણ્ડ પ્રાણ જિન દીને દાના, ગરીબ દાસ જાકું કુર્બાના ॥

(૪)

કબીર, ગુરુજી તુમ ના બીસરૌ, લાખ લોગ મિલિજાહિં ।

हमसे तुमकूँ बहुत हैं, तुमसे हमको नाहिं ॥
 कबीर, तुम्हे बिसारे क्या बने, मैं किसके शरने जाँँ ॥
 शिव विरंचि मुनि नारदा, तिनके हृदय न समाँँ ॥
 कबीर, औगुन कियातो बहु किया, करत न मानी हारि ।
 भावै अंदा अजशियो, भावै गरदन तारि ॥
 कबीर, औगुन मेरे आपजु, अजशो गरीअ निवाज ।
 जो मैं पूत कपूत हों, अहुर पिताकों लाज ॥
 कबीर, मैं अपराधी जनमका, नज शिअ भरे बिकार ।
 तुम दाता दुःअ भंजना, मेरी करो संभार ॥१७॥
 कबीर, अअकी जो सतगुरु मिलै, सब दुःअ आँँ रोष ।
 यरणों उपर शिर धरों, कहूँँ जो कहना होष ॥
 कबीर, कबिरा सांघ मिलेंगे, पूछेंगे कुशलात ।
 आदि अतंकी सब कहूँँ, अपने दिल की बात ॥
 कबीर, अंतरयामी अक तू, आतमके आधार ।
 जो तुम छाँँँ हाथ, तो कौन उतारै पार ॥

(५)

मेरे	गुरुदेव	भगवान-भगवान
दियो	काट	काँँ
	काल	की
		काँँ

અવગુણ કિયે ઘનેરે, ફિર ભી ભલે બુરે હમ તેરે ।
 દાસ કો જાન કૈ નિપટ નાદાન - હો નાદાન,
 મોઠે બકસ દિયો અવિનાશી ॥૧॥
 મેરે ઉઠે ઉમંગ સી દિલ મૈં, તુમ્હેં યાદ કરું પલ-પલ મૈં ।
 આપકા ઐસા મખખન જ્ઞાન - હો જ્ઞાન,
 યો જગત બિલોવે લાસ્તી ॥૨॥
 યા દુનિયા સુખ સે સોવે, તેરા દાસ ઉઠકૈ રોવે ।
 મેરા મેટો આવણ જાણ - હો જાણ,
 યા કરિયો મેહર જરા સી ॥૩॥
 નહીં તપત શિલા પૈ જલના, કોએ ચૌરાસી કા ભય ના ।
 રોગ કટયા સુમેર સમાન - હો સમાન,
 યા ગઈ તૃષ્ણા ખાસી ॥૪॥
 તુમ્હેં કહાં દૂંટ કે લ્યાઊં, અબ તડક-તડક રહ જાઊં ।
 આપ ગએ અમર અસ્થાન - હો અસ્થાન,
 દઈ છોડ તડપતી દાસી ॥૫॥
 સ્વામી રામદેવાનન્દ દાતા, આપકી ઘણી સતાયેં વેં બાતા ।
 તેરા રામપાલ અજ્ઞાન - હો અજ્ઞાન,
 કિયા સતલોક કા વાસી ॥૬॥

ભોજન જમ્યા પહેલા બોલવાની વાણી

ભોજન થાળીમાં પીરસ્યા બાદ એક કોળીયો રોટલી તથા શાકનો થોડોક ભાગ તે રોટલીના કાઢેલા ભાગની ઉપર રાખીને થાળીની એકબાજુ અથવા અન્ય વાડકીમાં મૂકી દો. પછી નીચેની વાણી બોલ્યા બાદ જમવાનો પ્રારંભ કરવો. ભોજન કર્યા બાદ પેલો અલગથી મૂકેલો કોળીયો જે ભગવાનને ભોગ લગાવ્યો હતો તે ભોગ એવું કહીને ખાવાનો કે “હે પ્રભુ આપનું વધેલું ભોજન પ્રસાદરૂપે આપના આ દાસને મળતું રહે, આપ અમારા સર્વ દુઃખોનું નિવારણ કરો.” ગરીબ, સુખ દેના દુઃખ મેટના, તાજા રાખે તન । સુર તેતીસોં ખુશ કિએ નમસ્કાર તોહે અન્ન ।૧। અન્ન જલ સાહિબ રુપ હૈ, ક્ષુધ્યા તૃષા જાએ । ચારોં યુગ પ્રવાન હૈં, આત્મ ભોગ લગાએ ।૨।

जो अपने सो ओर के, अके पीड पिछान ।
 भुजियां भोजन देत हैं, पहुयेगें प्रवान ।३।
 अन्न देव तुं अलख दयालं, तेरे पलडै तुलै न लालं ।
 अन्न देव तुं जगमग ज्योति, तेरे पलडै तुलै न मोति ।४।
 पैरागर किस काम न आवै, अन्न देव तुं सभ मन भावै ।
 पैरागर है पत्थर भारी, अन्न देव तुं आप मुरारी ।५।
 दुध्या वृषा भेटें पीडा, तेरे पलडै तुलै न हीरा ।
 दास गरीब ये अन्न की महिमा,
 तीन लोक में जका रहिमा ।६।

भोजन लीधा पछी भोलवानी वाणी
 पाया प्रसाद मन भया थीर,
 रक्षा करैं सतगुरु रुप में सत कबीर ।

(अन्नदेवनी टूंडी आरती)

आरती अन्न देव तुम्हारी, जैसें काया पलें हमारी ।
 रोटी आदि रु रोटी अंत, रोटी ही कुं गावें संत ।१।
 रोटी मध्य सिद्ध सभ साध, रोटीदेवा अगम अगाध ।

રોટી હી કે બાજેં તૂર, રોટી અનન્ત લોક ભરપૂર ।૨।
 રોટી હી કે રાટા રંભ, રોટી હી કે હેં રણખમ્ભ ।
 રાવણ માંગન ગયા ચૂન, તારેં લંક ભઈ બેરુન ।૩।
 માંડી બાજુ ખેલે જુવા, રોટી હી પર કૈરોં પાંડો મૂવા ।
 રોટી પૂજા આત્મ દેવ, રોટી હી પરમાત્મ સેવ ।૫।
 રોટી હી કે હેં સભ રંગ, રોટી બિના ન જુતે જંગ ।
 રોટી માંગી ગોરખ નાથ, રોટી બિના ન ચલે જમાત ।૫।
 રોટીકૃષ્ણ દેવ કું પાઈ, સંહસ અઠાસી ક્ષુધ્યા મિટાઈ ।
 તંદુલ વિપ્ર કું દિયે દેખ, રચી સુદામ પુરી અલેખ ।૬।
 આધીન વિદુર ઘર ભોજન પાઈ, કૈરોં બૂડે માન બડાઈ ।
 માન બડાઈ સે હરિ દૂર, આજિજ કે હરિ સદા હજૂર ।૭।
 બૂક બાકલા દિયે વિચાર, ભયે ચકવે કઈક બાર ।
 બીઠલ હો કર રોટી પાઈ, નામદેવ કી કલા બધાઈ ।૮।
 ધના ભક્ત કું દિયા બીજ, જકા ખેત નિપાયા રીઝ ।
 દ્રુપદ સુતા કું દીન્હેં લીર, જકે અનન્ત બઢાયે ચીર ।૯।
 રોટી ચાર ભારિજ ઘાલી, નરસીલા કી હુણી ઝાલી ।
 સાંવલશાહ સદા કા શાહી, જકી હુણી ત પર લહી ।૧૦।

१५ कुं दूध पिलाया जन, पूजा जाय गर्भे पाषाण
 भलि कुं जग रथी अश्वमेध, भावना होकर आये उभे १९१
 तीन पैँड जग दिया दान, भावन कुं भलि छले निदान ।
 नित भुन कपडा देते भाई, जकै नौलख भावद आई १९२
 अभिगत केशो नाम कबीर, तातें दूटैं जम जंजुर ।
 रोटी तिमरलंग कुं दीन्हीं, तातैं सात भादशाही
 लीन्हीं १९३ रोटी ही के राज रु पाट, रोटी ही के
 हें गज ढाढ । रोटी माता रोटी पिता, रोटी काटैं
 सकल भिया । दास गरीब कहैं दरवेसा, रोटी भाटो
 सदा ॥ गरीब भुटिया और भाजुद जु, सुनही
 के आनन्द । रोटी चारों मुक्ति हें, कटैं गले इंद ।
 अके दाने का निकास, सहस्र दानों का प्रकास ।
 जिस भएडारा से अन्न निकसा,
 सो भएडारा भरपूर, काल कंटक दूर ।
 सती अशदेव संतोषी पावै,
 जकी वासना तीनलोक में समावै ॥

भोग धराववानी विधि

॥ अथ शब्द ॥

मोकूँ कहां दूँटे रे अंटे, मैं तो तेरे पास में ॥ टेक ॥
 ना तीरथ में ना मूरत में, ना अकान्त निभास में ।
 ना मन्दिर में, ना मस्जिद में, ना काशी कैलाश में ॥१॥
 ना मैं जप में ना मैं तप में, ना व्रत उपवास में ।
 ना मैं किया करम में रहता, ना मैं योग सन्यास में ॥२॥
 नहीं प्राण में नहीं पिएड में, ना अखण्ड आकाश में ।
 ना मैं त्रिकुटि अंबर गुफा में, सज श्वासन के श्वास में ॥३॥
 भोज्य होय तुरंत मिलजाई, अक पल ही की तलाश में ।
 कहें कबीर सुनो लई साधो, मैं तो हुं बीश्वास में ॥४॥
 मस्तक लाग रही म्हारे, गुरु यरण की धूर अटेक ॥
 जब यह धूल यटी मस्तक पै, दुविधा होगई धूर ।
 घडा पिंगला ध्यान धरत हें, सुरती पहुँची धूर ॥५॥
 यह संसार विघन की घाटी, निकसत अिरला शूर ।
 प्रेम भक्ति गुरु रामानन्द लाये, करी कबीरा भरपूर ॥६॥

॥ अथ राग धनासरी ॥

तुहीं मेरे जेहं तुहीं मेरे नाहं । तुहीं मेरे अंत राम तुहीं मेरे
 आहं ॥१॥ तुहीं मेरे तिलकं तुहीं मेरे माला । तुहीं मेरे
 ढाकुर राम रूप भिशावा ॥२॥ तुहीं मेरे जागं तुहीं मेरे
 जेला । तुहीं मेरे पुष्प राम रूप नजेला ॥३॥ तुहीं मेरे
 तरुनर तुहीं मेरे साजा । तुहीं मेरे जानी राम तुहीं मेरे
 भाषा ॥४॥ तुहीं मेरे पूजा तुहीं मेरे पाती । तुहीं मेरे
 देवल राम मैं तेरा जाती ॥५॥ तुहीं मेरे पाती तुहीं मेरे
 पूजा । तुहीं तेरे तीरथ राम और नहीं दूजा ॥६॥ तुहीं
 मेरे कलभिरथ और कामधेना । तुहीं मेरे राजराम तुहीं
 मेरे सैन्या ॥७॥ तुहीं मेरे मालिक तुहीं मेरे मोरा । तुहीं
 मेरे सुलतान राम तुहीं हैं उजुरा ॥८॥ तुहीं मेरे मुदरा
 तुहीं मेरे सेली । तुहीं मेरेमुतंगा राम तुहीं मेरा जेली ॥९॥
 तुहीं मेरे यीपी तुहीं मेरे कूरुवा । मैं तेरा चेला राम तुहीं
 मेरागुरुवा ॥१०॥ तुहीं मेरे कौसति तुहीं मेरे लावं ।
 तुहीं मेरे पारस राम तुहीं मेरे मावं ॥११॥ तुहीं मेरे
 हीरा तुहीं मेरे मोती । तुहीं जैरागर राम जगमग

जेती ॥१२॥ तुहीं मेरे पौहमी धरनि अकाशा । तुहीं मेरे
 कूरंभ राम तुहीं है कैलासा ॥१३॥ तुहीं मेरे सूरजि तुहीं
 मेरे चंदा । तुहीं तारायन राम परमानंदा ॥१४॥ तुहीं
 मेरे पौंना तुहीं मेरे पांनी । तेरी लीला राम किनहूं न
 जानी ॥१५॥ तुहीं मेरे कारतगस्वामी गणेशा । तेरा ही
 ध्यान राम धारों हमेशा ॥१६॥ तुहीं मेरे लछमी तुहीं
 मेरे गौरा । तुहीं सावित्री राम ॐ अंग तोरा ॥१७॥
 तुहीं मेरे भ्रूला शेष महेशा । तुहीं मेरे विष्णु राम जै जै
 आदेशा ॥१८॥ तुहीं मेरे धन्द्र तुहीं है कुभेरा । तुहीं मेरे
 भरुषा राम तुही धरम धीरा ॥१९॥ तुहीं मेरे सरभंग
 सकल भियापी । तेंहीं आपनी राम थापनि थापी ॥२०॥
 तुहीं मेरे पिण्डा तुहीं मेरे श्वासा । तेरा ही ध्यान राम धरे
 गरीभदासा ॥२१॥ ॥१॥

॥ रुमालना शिष्ट ॥

द्रोपद सुता कुं दीन्हें लीर, जके अनन्त भटाये थीर ।
 रुकमणी कर पकडा मुसकाई, अनन्त कहा मोकुं समगाई ।
 दुशासन कुं द्रोपदीपकरी, मेरी लकित सकल में सिजरी ।

जे मेरी लकितपछौडी होय, हमरा नाम ने लेवै कोय ।
 तन देही से पासा डारि, पहुँचे सुक्ष्म रूप मुरारी ।
 भेंचत - भेंचत भेंचत कसीशा, सिर पर जैठे हँ जगदीशा ।
 संभों चीर पिताम्बर गीनों, द्रोपदी कारण साहिब कीन्हें ।
 संभो चीर पिताम्बर डारे, दुशासन से योधा हारे ।
 द्रुपद सुता कें चीर जटाओ, संभ असंभों पार न पाये ।
 नित जुनकपडा देते भाय, जकै नौ लज जालद आय ।
 अवगत केशो नाम कबीर, तारैं दूटैं जम जंजुर ।

॥ शिष्ट ॥

अज रस गोरस का सुनों जियाना । भीर भांड साहिब दरजाना ॥
 मोहनभोग मानसी पूज । मेवा मिसरी का है कूज ॥
 लडू जलेबी लाड क्यौरी । भुरभें भोगें आत्म जौरी ॥
 दही जडे नुकती प्रसादं । पूरी मांडे आदि अनादं ॥
 घोवा दाल मुनक्का दाभं । गिरी छुहारे मेवा भाभं ॥
 निमक नून और धृत कहायें । दूध दही तो सजमन भायें ॥
 शक्कर गुडकी होत पंजुरी । मांदि जमायन घालें पीरी ॥
 भुरा हींग मिरच होहिं लाला । जज योह कहिये अजज मसाला ॥

छाहि छिकनिया चिन्तामणी । गोरस पिया त्रिभुवन धणी ॥
 पापऽ नीनि मसाले सारे । छतीसों भिंजन अधिकारे ॥
 सहत आम नींजू नौरंगी । भदरी भेरं तूत सिरंगी ॥
 येता भोग भुगावै कोष । परमात्म कै चढै रसोष ॥
 दास गरीब अन्न की महिमा, तीन लोक में जका रहमा ॥

॥ शिष्ट ॥

आज मिलन भधाईयां जु संगते भोग गुरां नूं लग्या ।
 सुभ देना दुःख भेटना - ताज राभे तन ।
 सुर तेतीसों भुश किये - नमस्कार तोहे अन्न ।
 अन्न जल साहिब रूप हैं, दुधया तृषा जये ।
 यारों युग प्रवान हैं, आत्म भोग लगाये ।
 जे अपने सो और के, अकै पीर पिछान ।
 भुष्या भोजन देत हैं, पहुँचेंगे प्रवान ।
 लभ यौरासी भुव का, भोजन भसै अकाश ।
 कर्ता भरषौ नीर होये, पूरै सभ की आश ।
 देते को हर देत हैं, जहां तहां से आन ।
 अथ देवा मांगत किरैं, साहिब सुनै ना कान ।
 धर्म तो धसकै नहीं, धसकै तीनों लोक ।
 भैरायत में भैर है, किजै आत्म पोष ।

अंक यज्ञ है धर्म की, द्युजु यज्ञ है ध्यान ।
तीजु यज्ञ है हवन की, चौथी यज्ञ प्रणाम ।
भुल्या लक्ष्मण गौड का, जिन चिह्नी जिन नाम ।
गरीज दास मुक्ता तुलै, धन कैसे जलि जंय ॥

सतपुरुष रूप जन्दी छोड कभीर साहिज व उन्ही के
अवतार जन्दी छोड गरीजदास जु महाराज आपका भोग
प्रसाद तैयार है । आप अपनी पवित्र रसना से घसे पवित्र
तथा स्वीकार कीजिये, जन्दी छोड । और किसी पाठी द्वारा
पाठ्यक्रम में अशुद्धि रही हो या किसी सेवक द्वारा सेवा में
कमी रही हो तो हमें तुरन्त बुद्धि जुव मान कर माफ़ करना
। ॥ सत साहेज ॥

॥ शिखर ॥

आज लग्या साहिज को भोग, दीन के टुकडे पानी का ।
कोई जग्या पूर्वला भाग, सङ्ग हुआ दिन जिन्दगानी का । टेका
व्यंजन छतिसों यह नहीं चायें, जे मिल जाये रुचि रुचि पायें ।
प्रसाद अलूणा ये भा जायें, भाव ले दें भ प्राणी का । १ ।
सम्भन जु ने भोग लगाया, सिर लडके का काट कै लाया ।
जन्दी छोड ने तुरन्त जिवाया, पाया इल संत यजमानिका । २ ।
जिन भक्तों के यह भोग लग जाये, उनके तीनों ताप नसाये ।

કોટિ તીર્થ કા ફલ વો પાએ, લાભ યહ સંતોં કી વાણી કા ।૩।
 સંતોં કી વાણી હૈ અનમોલ, ઇસે ના સમઝ સકેં અનબોલ ।
 સાહિબ ને ભેદ દિયા સબ ખોલ, અપની સત્યલોક રાજધાની કા ।૪।
 બલી રાજા ને ધર્મ ક્રિયા થા, હરિ ને આકે દાન લિયા થા ।
 પાતાલ લોક કા રાજ દિયા થા, ઊંચા હૈ દર્જ દાની કા ।૫।
 ધર્મ દાસ ને યજ્ઞ રચાઈ, બિન દર્શન નહીં જુઝિ ગુસાઈ ।
 દર્શન દેકર પ્યાસ બુઝાઈ, ભાવ લિયા દેખ કુર્બાની કા ।૬।
 રહ્યા ક્યોં મોહ મમતા મેં સોચ, જગત મેં જુવન હૈ દિન દોચ ।
 પતા ના આવન હો કે ના હોચ, તેરે ઇસ સ્વાંસ સૈલાનિ કા ।૭।
 જુવ જો ના સતસંગ મેં આયા, ભેદ ના ઉસે ભજન કા પાયા ।
 ગરીબ દાસ કો ભી બાવલા બતાયા,
 કયા કર લે ઇસ દુનિયા રયાનિ કા ।૮।
 સાધ સંગત સે ભેદ જો પાયા,
 ગુરુ રામદેવાનન્દ જુ ને સફલ બનાયા ।
 સંત રામપાલ કો રાહ દિખાયા, શ્રી ધામ છુડાની કા ।૯।

● पाठ प्रकाश वषते करवानी विनंती ●

हम विनती करते जु, गुरु जु तेरे आगे, साहिब तेरे आगे ॥टेका
 गरीब, साहिब मेरी विनती, सुनो गरीब निवाज ।
 जल की भूँद महल रर्या, लला बनाया साज ।१।
 साहिब मेरी विनती, सुनियो अरज अवाज ।
 माद्र पिद्र करीम तू, पुत्र पिता कुं लाज ।२।
 साहिब मेरी विनती, कर जेरुं करतार ।
 तन मन धन कूरदानं जं, दीजे मोहे दिदार ।३।
 मालिक मीरां मिहरदान, सुनियो अरज अवाज ।
 पंज राजो शीश पर, जम नहीं होत तिरास ।४।
 मीरां मोपै मिहिर कर, में आया तक श्याम ।
 समरथ तुम्हारे आसरै, भांटी जम गुलाम ।५।
 में समर्था के आसरै, हम कदम करतार ।
 गङ्गलत मेरी दूर करो, जडा रहूँ दरदार ।६।
 अविनासी के आसरै, अजरा वर की श्याम ।
 अर्थ, धर्म, काम, मोक्ष, होंही, समरथ राज राम ।७।
 अर्ज अवाज अनाथ की, आजिज की अरदास ।

આવન જાન મેટિયો, દિજયો નિશ્ચલ બાસ ।૮।
 અનન્ત કોટિ બ્રહ્મણ્ડ કા, એક રતિ નહીં ભાર ।
 સતગુરુ પુરુષ કબીર હૈં, કુલ કે સિરજન હાર ।૯।
 જુગન-જુગન કે પાપ સબ, જુગન-જુગન કે મૈલ ।
 જાનત હૈં જગદીશ તૂં, જોર કિએ બદ ફૈલ ।૧૦।
 અલલ પંખ અનુરાગ હૈં, સુશ્રા મણ્ડલ રહે ધીર ।
 દાસ ગરીબ ઉધારિયા, સતગુરુ મિલે કબીર ।૧૧।
 અકાલ પુરુષ સાહિબ ધની, અભિગત અપિનાશી ।
 ગરીબ દાસ શરણે લગ્યા, કાટો ચમ ફાંસી ।૧૨।

॥ શબ્દ (બધાઈ) ॥

હમારૈ હુઆ પાઠ પ્રકાશ બધાઈ મૈં બાટુંગી ।
 હમારૈ આયે સાહિબ કબીર બધાઈ મૈં બાટુંગી ।
 હમારે આયે ગરીબ દાસ બધાઈ મૈં બાટુંગી ।ટેકા
 અમર લોકસે ચલકર આયે, ભવ બન્ધન સે જીવ છુડાએ ।
 દે મન્ત્ર (નામ) સત્યલોક પઠાએ, યે દેતે નિશ્ચલ બાસ ।૧।
 પાપ પુણ્ય કો હરદમ તોલૂં, ઘર-ઘર મૈં મૈં કહતી ડોલૂં ।
 દુશ્મન મીત સભી સે બોલૂં, તુમ કરિયો આવણ કી ખ્યાસ ।૨।
 મ્હારૈ ભક્ત મહાત્મા આપેંગે, વો શબ્દ સાહિબ કે ગાવેંગે ।

ਹਮਾਰੇ ਭਰਮ ਭੂਤ ਮਿਟ ਜਾਵੇਂਗੇ, ਫਿਰ ਹੋਵੇ ਨਾਮ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ।੩।
 ਨਗਰ ਨਿਵਾਸੀ ਸਭ ਹੀ ਆਨਾ, ਆਪਸ ਕੇ ਮਤ ਭੇਦ ਭੂਲਾਨਾ ।
 ਕੋਠ ਦਿਨ ਮੇਂ ਸਭ ਕੋ ਚਲੇ ਜਨਾ, ਯਾ ਝੂਠੀ ਜਗ ਕੀ ਆਸ ।੪।
 ਦੁ:ਖ ਮੇਂ ਔਰ ਸੁਖ ਕਾ ਏਤਾ, ਪੂਰ੍ਣ ਭੁਖ ਹੈ ਆਪ ਵਿਘਾਤਾ ।
 ਜਭ ਯਾਹੇ ਚੋਲਾ ਘਰ ਆਤਾ, ਫੁਆ ਸੁਲਤਾਨੀ ਕੇ ਭਵਾਸ ।੫।
 ਕਾਸ਼ੀ ਮੇਂ ਕੇਸ਼ਵ ਭਯ ਆਯਾ, ਸਮਨ ਕੇ ਘਰ ਭੋਗ ਲਗਾਯਾ ।
 ਸੇਓ ਏਠ ਪਰ ਸਿਸ ਚਟਾਯਾ, ਯਹ ਕਾਟੇਂ ਕਰਮ ਕੀ ਫਾਂਸ ।੬।
 ਜਿਸ ਘਰ ਕਾ ਯਹ ਹੋਤਾ ਪਾਠ ਯੁ, ਓਨ ਭਕਤੋਂ ਕੇ ਹੋਤੇ ਠਾਠ ਯੁ ।
 ਭਕਿਤਿ ਭਿਠੁਨੇ ਭਾਰਠ ਭਾਟ ਯੁ, ਜਿਨਕੋ ਲਗੀ ਨਾ ਭਯਨ ਕੀ ਧਾਸ ।੭।
 ਗੁਰੁ ਰਾਮ ਏਵਾਨਠ ਗੁਲ ਗਾਤਾ ਹੈ, ਏਸ ਰਾਮਪਾਲ ਕੋ ਸਮਝਾਤਾ ਹੈ ।
 ਭਨਯ ਭਿਨਾ ਨਹੀਂ ਸੁਖ ਪਾਤਾ ਹੈ, ਯਾਹੇ ਪ੍ਰਥਵੀ ਪਤਿ ਹੋ ਖਾਸ ।੮।

॥ ਸਤ ਸਾਹਿਬ ॥

શંકા સમાધાન

નિવેદન:- ઉપદેશ પ્રાપ્ત કરનાર ભક્તાત્મા એમ વિચારશે કે ગુરુજી તો કહી રહ્યા હતા કે ત્રણે ગુણો (રજગુણ - બ્રહ્મા, સતગુણ-વિષ્ણુ, તમોગુણ-શિવજી)ની પૂજા કરવી નહિ, પણ મંત્ર જાપ તો તેમના જ આપ્યા છે. તો આવા ભક્તાત્માઓને નિવેદન છે કે આ મંત્ર જાપ તે દેવોની પૂજા નથી. આપણે કાળના લોકમાં જીવી રહ્યા છીએ, જેથી અહીંયા જે કંઈ પણ સુવિધાઓ આપણને જોઈશે તે બ્રહ્મા, વિષ્ણુ તથા શિવ વગેરે દેવો જ ઉપલબ્ધ કરાવશે.

ઉદાહરણ રૂપે જે રીતે આપણે વીજળીનું જોડાણ લીધું છે તો તેનું બિલ પણ ભરવું પડે છે. તો બિલ ભરવા આપણે કોઈ વીજળી વિભાગના મંત્રીશ્રી કે વીજળી વિભાગના ઓફિસરોની પૂજા નથી કરી રહ્યા, પરંતુ માત્ર તેમનું બિલ સમયસર ભરતા રહીશું તો વીજળીનો લાભ મળતો રહેશે. એ જ પ્રમાણે ટેલિફોન તથા પાણીનું બિલ વગેરે ભરતા રહીશું તો તે સુવિધાઓ આપણને મળતી રહેશે. આપણે

બધા શાસ્ત્ર વિરુદ્ધ સાધના કરીને ભક્તિહીન થઇ ગયા છીએ એટલે કે આપણે પુણ્યહીન થઇ ગયા છીએ. જેના કારણે આપને ધન લાભ વિગેરેની પ્રાપ્તિ નથી થઈ રહી. આ દાસ (રામપાલ દાસ) આપના ગેરેંટર (જમીન) બનીને આ કાળલોકની એક બ્રહ્માંડની શક્તિઓ (બ્રહ્મા-વિષ્ણુ-શિવ-ગણેશજી-માતાજી વિગેરે) થી આપને સર્વ સુવિધાઓ ફરીથી શરૂ કરાવી આપશે તથા આપે આ મંત્રના જાપથી આ દેવોનું બિલ ભરતા રહેવું પડશે. જે પ્રથમ મંત્ર(સત સુકૃત અવિગત કબીર) છે આ આપના દ્વારા થતી પૂજા છે, આ પૂર્ણ પરમાત્મા છે તથા સત્યમ - થી લાભ (ફળ) પ્રાપ્ત થશે. સત્યમનો અર્થ અવિનાશી એટલે કે આપણે બધાએ અવિનાશી પદની પ્રાપ્તિ કરવી છે. આ મંત્રના ચાર માસ બાદ આપને સત્યનામ (સાચું નામ) એક બીજું મળશે, જે બે મંત્રોનું હશે. જે પૈકીનો એક મંત્ર કાળના એકવીસ બ્રહ્માંડનું ઋણ ચૂકવવાનો છે. તેની કમાણી કરીને આપણે બ્રહ્મ (દાર પુરુષ) એટલે કે કાળનું ઋણ ઉતારવાનું છે. તે પછી આ કાળ આપણને સર્વ પાપોથી મુક્ત કરી દેશે.

ગીતા અધ્યાય ૧૮ના શ્લોક નં. ૬૨-૬૩-૬૪-
૬૬ માં વર્ણન છે :

અધ્યાય ૧૮ : શ્લોક-૬૨

અનુવાદ : હૈ ભારત ! તું તમામ પ્રકારથી તે
અજ્ઞાનરૂપી અંધકારમાં છુપાયેલા પરમેશ્વરની
શરણમાં જા. તે પરમાત્માની કૃપાથી જ તું પરમ શાંતિને
તથા સદા રહેવાવાળા શાશ્વત સત સ્થાન - ધામ - લોકને
પ્રાપ્ત થઈશ.

અધ્યાય ૧૮ : શ્લોક-૬૩

અનુવાદ : આ પ્રમાણે ગુપ્તથી પણ અતિ
ગુપ્ત જ્ઞાન મેં તને કહી દીધું. આ રહસ્યયુક્ત જ્ઞાનને
પૂર્ણ રીતે સારી રીતે વિચાર કરીને જેમ ઇચ્છે તેમ
કર.

અધ્યાય ૧૮ : શ્લોક-૬૪

અનુવાદ : સંપૂર્ણ ગુપ્તથી અતિ ગુપ્ત મારા પરમ
રહસ્યયુક્ત હિતકારક વચન તને ફરીથી કહું છું તે
સાંભળ. આ પૂર્ણ બ્રહ્મ મારા પાક્કા નિશ્ચિત પૂજ્ય દેવ છે.

અધ્યાય ૧૮ : શ્લોક-૬૬

અનુવાદ : મારી સંપૂર્ણ પૂજાઓને ત્યજીને તું ફક્ત
તે એક પૂર્ણ પરમાત્માની શરણમાં જા. હું તને સંપૂર્ણ
(તમામ) પાપોથી છોડાવી દઈશ. તું ચિંતા (શોક) ના કર.

ઉપરોક્ત શ્લોકોનો ભાવાર્થ એ છે કે કાળ (બ્રહ્મ એટલે કે ક્ષર પુરુષ) કહી રહ્યા છે કે હે અર્જુન ! તું મારી શરણમાં રહેવા ઇચ્છીશ કે રહીશ તો તારા જન્મ તથા મૃત્યુ થતા રહેશે. જો પરમ શાંતિ તથા સત્યલોક જવા ઇચ્છતો હોય તો તે પૂર્ણ પરમાત્માની શરણમાં ચાલ્યો જા. તેના માટે મારી સર્વ ધાર્મિક પૂજાઓ એટલે કે સત્યનામના પ્રથમ મંત્રના જાપની ક્રમાઈ મારામાં ત્યજીને પછી સર્વભાવથી તે એક (સર્વ શક્તિમાન એટલે કે અદ્વિતીય પરમેશ્વર)ની શરણમાં ચાલ્યો જા. પછી હું તને સર્વ પાપો (ઋણો)થી મુક્ત કરી દઈશ, તું ચિંતા ના કર તથા સત્યનામના બીજા મંત્રની ક્રમાઈ આપણે પરબ્રહ્મ એટલે કે અક્ષર પુરુષને અર્પિત કરી દઈશું, કારણકે આપણે બધા એ અક્ષર પુરુષના લોકમાં થઈને સતલોક જવાનું છે, જે પેટે ભાડુ ચૂકવવું પડશે. ત્યારબાદ ત્રીજો મંત્ર સત્ય શબ્દ એટલે કે સારનામ મળશે, જે સતલોકમાં સ્થાયીત્વ પ્રાપ્ત કરાવશે.

જો કોઈ વ્યક્તિ વિદેશ ગયો હોય અને ત્યાંની વિદેશી સરકારનો તે ઋણી હોય તો પોતાના દેશમાં

તેની જવાની ઇચ્છા થાય તો સ્વદેશ આવતા પહેલા તે વિદેશી સરકારના ઋણથી મુક્ત થવું પડશે અને (No Due Certificate) ‘ઋણ મુક્ત પ્રમાણપત્ર’ મેળવવું પડશે. ત્યારબાદ જ તે વ્યક્તિનો પોતાના દેશમાં પરત આવવા માટેનો પાસપોર્ટ તૈયાર થશે, નહિતર તેને પોતાના દેશમાં જવા દેવામાં નહિ આવે.

આ જ પ્રમાણે આપ આ કાળના લોકમાં શાસ્ત્ર વિરુદ્ધ સાધના કરીને ભક્તિહીન થઈને દેવાદાર બની ગયા છો. પહેલા તો આપને શાહુકાર બનાવવામાં આવશે. તેના માટે કવિદેવે (કબીર સાહેબે) મુજ દાસ (રામપાલદાસ)ને પોતાનો પ્રતિનિધિ (Representative) બનાવીને મોકલેલ છે. તે પરમેશ્વર તરફથી આ દાસ આપનો ગેરેંટર (જમીન) બનશે તથા બ્રહ્મા-વિષ્ણુ-શિવ વિગેરે શક્તિઓથી આપનું પુનઃ જોડાણ (સંપર્કનો લાભ) શરૂ કરાવશે. જે આપે તેમના મંત્રોના જાપની કમાણી કરીને હૃપ્તાઓમાં બિલ ભરવાનું રહેશે. જ્યાં સુધી આપ અહીંથી મુક્ત નથી થતા ત્યાં સુધી આપને તમામ ભૌતિક સુવિધાઓ પૂરતા પ્રમાણમાં (જેરશોરથી) મળતી રહેશે તથા

આપ પુણ્યદાન વિગેરે કરીને ભક્તિરૂપી ધનના ધની બની જશો. બીજા શબ્દોમાં - જેમ કે આપણા શરીરમાં જુદા જુદા સ્થાન પર કમળો બનેલા છે. જ્યારે આપણે શરીર-દેહ ત્યજીને પરમાત્મા પાસે જઈશું ત્યારે આપણે આ તમામ કમળોમાંથી પસાર થઈને જવાનું છે. જેમ કે (૧) મૂળ કમળમાં ગણેશજી (૨) સ્વાદ કમળમાં સાવિત્રી-બ્રહ્માજી (૩) નાભિ કમળમાં લક્ષ્મી તથા વિષ્ણુજી (૪) હૃદય કમળમાં પાર્વતી અને શિવજી (૫) કંઠ કમળમાં દુર્ગા-અંબે (અષ્ટાંગી) છે. આ કમળોમાંથી આપણે ત્યારે જ પસાર થઈ શકીશું જ્યારે આપણે આ દેવતાઓનું ઋણ ચૂકવી દીધું હશે. પ્રથમ મંત્ર-ઉપદેશથી આપના તમામ કમળો ખીલી ઊઠશે એટલે કે આપ ઋણ મુક્ત થઈ જશો. જ્યારે આપ અંત સમયમાં શરીર ત્યજીને જશો ત્યારે આપનો રસ્તો બિલકુલ સાફ મળશે એટલે કે આપના સર્વ ઋણ મુક્ત પ્રમાણપત્ર તૈયાર મળશે.

પરંતુ આપે પૂજા મૂળ માલિક કવિદેવ (કબીર સાહેબ)ની કરવાની છે. જેવી રીતે પતિવ્રતા પત્ની પૂજા તો પોતાના પતિની કરે છે, પરંતુ યથોચિત માન સમ્માન તો તમામનું કરે છે. જેમ કે તે પોતાના

દિયરને પુત્રવત અને જેઠને મોટા ભાઈની જેમ રાખે છે. સસરાજી-સાસુજીને બા-બાપુજીની જેમ માન આપે છે, પરંતુ જે ભાવ પોતાના પતિમાં રાખે છે તે અન્યમાં ના હોઈ શકે. બરાબર આ જ પ્રમાણે કબીર ભક્ત એ પોતાની ભક્તિ સફળ કરવાની છે. એટલા માટે કોઈ અજાણ્યા (સત માર્ગનું જ્ઞાન નથી તેવા અજ્ઞાની)ના બહેકાવામાં આવવાનું નથી. પૂર્ણ વિશ્વાસની સાથે આ દાસના દ્વારા બતાવેલ ભક્તિ માર્ગ પર લાગેલા રહેજો. આ ભક્તિ સર્વ શાસ્ત્રોના આધાર પર છે.